

Kontrollutvalget i Hole kommune

Dato: 18.06.2020 18:00

Sted: Kantinen, Hole herredshus

Notat:

Eventuelle forfall meldes kontrollsekretær Kjell Tore Wirum på mobil 92 88 33 92
evt. på e-post kjell.tore.wirum@kubis.no .
Varamedlemmer skal ikke møte uten særskilt innkalling.

Ås, 10.06.2020

For leder i Kontrollutvalget i Hole kommune, Svein Solheim

Saksliste

Saker til behandling

34/20 Godkjenning av protokoll fra møte 7.mai 2020	3
35/20 Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn) 14	
36/20 Økonomirapport 1.tertial 2020	15
37/20 Oppsummering revisjon 2019	57
38/20 Orientering fra revisjonen	77
39/20 Referat og orienteringer	78
40/20 Eventuelt	106

Arkivsak-dok. 20/00078-4
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 34/20 GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 7.MAI 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokollen fra møte 7.mai 2020 godkjennes.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Utkast til protokoll ble sendt ut 07.05.2020.

Det har ikke fremkommet merknader til protokollen.

Det legges opp til formell godkjenning av protokollen i møtet før den publiseres på kontrollutvalgets område på www.kubis.no

Det legges opp til en formell godkjenning av protokollen i møtet.

MØTEPROTOKOLL

Kontrollutvalget i Hole kommune

Dato: 07.05.2020 kl. 18:00
Sted: Fjernmøte via Microsoft Teams
Arkivsak: 19/00285

Til stede: Svein Solheim (Ap) leder, Kari Strande (SV) nestleder, Ole Martin Borgen (Sp), Fredrik Skarstein (H), Maria Thunshelle (H)

Møtende varamedlemmer: ingen

Forfall: ingen

Andre: Torger Ødegaard, rådmann (under sak 26 – 31)
Elin Aasnæss, økonomisjef (under sak 31)
Bente Elisabet Hovland Skaane, regnskapssjef (under sak 31)

KPMG AS: Rune Johansen, Senior Manager

Møtesekretær: Kjell Tore Wirum, kontrollsekretær

Innkalling og sakliste godkjent. Leder meldte en sak under Eventuelt.
Behandlingsrekkefølge: sak 26, 31, 27 – 30, 32, 33.

Hole, 18.06.2020

Svein Solheim/s./
kontrollutvalgsleder

SAKSKART			Side
Saker til behandling			
<u>26/20</u>	20/00078-3	Godkjenning av protokoll fra møte 15.april 2020	3
<u>27/20</u>	19/00103-11	Orientering om status for kommunens smittevernberedskap	4
<u>28/20</u>	19/00103-12	Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn)	5
<u>29/20</u>	19/00103-13	Orientering om status for Hole bo- og rehabiliteringssenter	6
<u>30/20</u>	19/00103-14	Orientering om status for minnesmerke for Utøya	7
<u>31/20</u>	20/00077-4	Hole kommune - Årsregnskap 2019	8
<u>32/20</u>	20/00061-4	Referat og orienteringer	9
<u>33/20</u>	19/00286-14	Eventuelt	10

26/20 Godkjenning av protokoll fra møte 15.april 2020

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	26/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Protokoll fra møtet 15.april 2020 godkjennes.

Møtebehandling

Leder innledet.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Protokoll fra møtet 15.april 2020 godkjennes.

27/20 Orientering om status for kommunens smittevernberedskap

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	27/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Møtebehandling

Rådmann Torger Ødegaard orienterte.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

28/20 Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn)

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	28/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Møtebehandling

Leder innledet.

Rådmann Torger Ødegaard orienterte og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

29/20 Orientering om status for Hole bo- og rehabiliteringssenter

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	29/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Møtebehandling

Leder innledet.

Rådmann Torger Ødegaard orienterte.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

30/20 Orientering om status for minnesmerke for Utøya

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	30/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Møtebehandling

Leder innledet.

Rådmann Torger Ødegaard orienterte.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

31/20 Hole kommune - Årsregnskap 2019

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	31/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalgets uttalelse til Hole kommunes årsregnskap for 2019 vedtas, og oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Møtebehandling

Leder innledet.

Rådmann Torger Ødegaard orienterte og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Økonomisjef Elin Aasnæss supplerte og svarte på spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Senior Manager Rune Johansen supplerte.

Kontrollutvalgets uttalelse ble endret i samsvar med de innspill som fremkom i møtet.

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalgets uttalelse til Hole kommunes årsregnskap for 2019 vedtas, og oversendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

32/20 Referat og orienteringer

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	32/20

Forslag til vedtak/innstilling:

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Møtebehandling

Leder viste til referat- og orienteringssakene.

Orienteringssaker (OS):

OS 07/20 **Kommunefakta Hole kommune**

OS 08/20 **Folkehelseprofil 2019 – Hole kommune**
Folkehelseprofil 2020 – Hole kommune

OS 09/20 **Oversikt over saker til behandling 2020**, pr 30.04.2020

Votering

Innstillingen ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

33/20 Eventuelt

Behandlet av	Møtedato	Saknr
1 Kontrollutvalget i Hole kommune	07.05.2020	33/20

Forslag til vedtak/innstilling:

.

Møtebehandling**Fastsetting av neste møte**

Leder tok opp saken og orienterte. Det kan være hensiktsmessig med et ekstra møte før sommeren.

Leder foreslo å avholde ekstramøte torsdag 18.juni 2020 kl. 18:00.

Votering

Forslag fra leder ble enstemmig vedtatt (5 voterende)

Vedtak

Kontrollutvalget fastsetter ekstra møte torsdag 18.juni 2020 kl. 18:00

Møtet hevet kl. 19:18

Arkivsak-dok. 19/00103-15
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 35/20 ORIENTERING OM KOMMUNENS RUTINER OG PRAKSIS FOR HÅNDTERING AV MOBBESAKER I GRUNNSKOLEN (1.-4.TRINN)

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

I kontrollutvalgets møte 07.05.2020 i sak 28/20 **Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn)** ga rådmann en orientering til kontrollutvalget. Rådmann mente det kunne være hensiktsmessig å få en orientering fra kommunalsjef.

Fakta

I kommuneplanmelding og årsrapport for 2019 bemerkes følgende:

«Holeskolen har til sammen 873 elever (pr.30.10.2019). Elevene er fordelt på tre barneskoler, Røyse med 171 elever, Sundvollen oppvekstsenter med 164 elever, Vik skole med 282 elever, og Hole ungdomsskole med 247 elever.»

For ytterligere informasjon om Holeskolen:

<https://www.hole.kommune.no/om-holeskolen.406737.no.html>

Hole kommune har en egen oppvekstportal:

<https://www.hole.kommune.no/oppvekst.366193.no.html>

Avslutning

Rådmann har i e-post, datert 04.06.2020, bekreftet at kontrollutvalgets forespørsel om en orientering om saken kan imøtekommes.

Arkivsak-dok. 20/00122-1
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 36/20 ØKONOMIRAPPORT 1.TERTIAL 2020

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar økonomirapport 1.tertial 2020, til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Vedlagt følger 1.tertialrapport 2020 for Hole kommune.

Formannskapet behandler tertialrapporten 10.juni 2020.
Kommunestyret vil behandle tertialrapporten 15.juni 2020.

Lovgrunnlag

Lov 22.juni 2018 nr.83 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) § 14-5 tredje ledd.

Fakta i saken

Drift

Med de tiltak som allerede er iverksatt, gjeldende smittesituasjon og planlagte tiltak fremover er prognosen fra tjenesteområdene på 12 mill. kr i økonomiske konsekvenser inkludert forventet inntektstap.

Forventede lavere skatteinntekter er i rapporten anslått til 12 mill. kr. Prognose på totalt 24 mill. kr i negativ retning i forhold til driftsresultatet.

Styrket rammetilskudd, lavere rente, forventet lavere lønnsvekst og redusert arbeidsgiveravgift bidrar positivt og er i rapporten anslått til 14 mill. kr.

I tertialrapporten er prognosen utfra disse forutsetningene 10 mill. kr i svakere driftsresultat enn budsjettert.

Investering

Regulert investeringsbudsjett i anlegg og utstyr er 48,9 mill. kr. De totale budsjetterte investeringsutgifter utgjør 50,3 mill. kr. Pr 1. tertial er det regnskapsført 7,6 mill. kr.

Sykefravær

Sykefraværet pr 1. tertial 2020 er på 6,5% og er ett prosentpoeng lavere enn tilsvarende periode i 2019. Årets influensasesong har vært moderat og utvidet fokus på smittevern i forbindelse med koronapandemien kan ha påvirket spredning av annen smitte i samfunnet.

VURDERING

Kontrollutvalget behandler tertialrapporten ut fra et kontrollperspektiv, jfr. kommunelovens § 23-2 første ledd bokstav b)

Avslutning

Rådmann har i e-post, datert 04.06.2020, bekreftet at det vil bli gitt en orientering i kontrollutvalgets møte.

HOLE KOMMUNE

Saksframlegg

Saksbehandler	Arkiv	ArkivsakID
Elin Aasnæss	20/1094	20/1094 - 1

Kode	Tittel	Saksnummer	Møtedato
F	Formannskapet		
Kommunestyret	Kommunestyret		

Rapportering økonomi og virksomhet pr 1. tertial 2020 - Hole kommune

Rådmannens forslag til vedtak

1. Rapport for økonomi og virksomhet pr 1. tertial 2020 tas til etterretning.
2. Følgende budsjettendring i investeringsbudsjettet vedtas. Korrigeringer mellom de ulike tiltakene som fremgår av vedlagte tabell med totalt kr 597.000 i reduserte investeringsutgifter. Bruk av lånemidler reduseres med kr. 478.000 og forventet momskompensasjonstilskudd reduseres med kr. 119.000.

Sammendrag

Tertialrapporten omfatter status og prognose i forhold til måloppnåelse og økonomi for driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.

Rapporten omfatter videre status og videre prosess knyttet til administrasjonens oppfølging av kommunestyrets verbalvedtak.

Saksopplysninger

Bakgrunn for saken

Iht økonomireglementet skal kommunestyret motta økonomirapporter pr. tertial.

Rapporten skal gi styringsinformasjon om måloppnåelse og økonomiske forhold av vesentlig betydning for tjenesteproduksjonen. Rapporten skal redegjøre status måloppnåelse i forhold til vedtatt budsjett, økonomiske oversikter samt prognose for årsresultatet.

Vurderinger

Økonomirapporten pr 1. tertial preges av korona-situasjonen og stor usikkerhet fremover i forhold til konsekvenser for tjenestene og økonomien.

Hole kommune har hatt lav smitte i befolkningen og har klart å unngå smitte i institusjonene så langt. Det har vært jobbet systematisk og grundig med smitteverntiltak og beredskap i tråd med nasjonale

retningslinje gjennom regionalt samarbeid i tråd med nasjonale retningslinjer i hele organisasjonen og i regionalt samarbeid.

Pandemisituasjonen medfører vesentlige endringer i forhold til budsjettforutsetningene. For Hole kommune er kostnadene og inntektsbortfall hittil knyttet til tiltak for å begrense spredningen eller slå ned smitten. Utviklingen videre fremover er svært usikker både i forhold til smittesituasjonen og konsekvenser for driften, men også prognoser for arbeidsledighet, skattesvikt og lønns- og prisvekst.

Stortinget har vedtatt økte bevilgninger til kommunesektoren for å avhjelpe de mest prekære behov.

I revidert nasjonalbudsjett for 2020 (RNB) anslår regjeringen at kommunenes netto merutgifter er i størrelsesorden tre mrd kroner, mens Kommunens sentralforbund (KS) har anslag på 19-28 mrd kroner.

KS uttaler at regjeringen i RNB ser bort fra merutgifter og inntektstap ut over skatt som vil oppstå i resten av året. Dessuten mener KS at regjeringen overdriver effekten av redusert lønns- og prisvekst. Regjeringens nye anslag for lønnsvekst, og foreløpige anslag på overheng og lønnsglidning viser at kommunesektoren allerede er over dette nivået for lønnsutvikling i inneværende år følge KS.

Arbeidsledigheten i Hole økte fra 2,3% i mars til 9,5% i april. Etter at samfunnet gradvis er åpnet viser tall for utgangen av mai at ledigheten har gått noe ned og er på 5,8%. Tall for Viken fylke er 7,5%, mens landet som helhet har en arbeidsledighet på 7,1%.

Driftsbudsjettet – status og prognose

Pandemi-situasjonen gir kun i mindre grad utslag i regnskapstallene pr april.

Skatteinntektene er lavere enn forventet og viser en nedgang på 7% i forhold til tilsvarende periode i 2019. Rammetilskuddet pr april er styrket med nær 5 mill kr gjennom Stortingets krisepakke.

Resultatet for tjenesteområdene samlet er om lag i tråd med budsjett. Etter en krevende driftssituasjon de første månedene rapportere Pleie, rehabilitering og omsorg om en mer normal driftssituasjon sett bort korona-pandemien. Skole rapporterer om en noe utfordrende driftssituasjon som kan gi merkostnader på årsbasis, mens Tekniske drift/eiendom ligger an til mindre utgifter pga lavere strømpriser.

Pandemien påvirker kommunens økonomi innen mange områder. Kommunen har kostnader knyttet til smittevern og reduserte inntekter pga nedstengning av aktiviteter samt forventede lavere skatteinntekter. Forventede lavere lønns- og prisvekst, lavere rente samt kompensasjon gjennom styrket rammetilskudd bidrar i positiv retning.

Med de tiltak som allerede er iverksatt, gjeldende smittesituasjon og planlagte tiltak fremover er prognosen fra tjenesteområdene på 12 mill kr i økonomiske konsekvenser inkludert forventet inntektstap. Vedlagt følger en detaljert rapport fra tjenesteområdene med anslag for prognose. Forventede lavere skatteinntekter er i rapporten anslått til 12 mill kr. Totalt 24 mill kr i prognose negativ retning i forhold til driftsresultatet.

Styrket rammetilskudd, lavere rente, forventet lavere lønnsvekst og redusert arbeidsgiveravgift bidrar positivt og er i rapporten anslått til 14 mill kr.

I tertialrapporten er prognosen utfra disse forutsetningene 10 mill kr i svakere driftsresultat enn budsjettert.

Etter nye forskrifter vil et driftsunderskudd innebære at planlagt avsetning til disposisjonsfond med 5,7 mill kr strykes. Et eventuelt underskudd utover dette vil bli dekket gjennom bruk av disposisjonsfondet. Kommunens finansielle situasjon vil bli tilsvarende svekket.

Det er i år større usikkerhet rundt prognosen enn normalt pga pandemisituasjonen både i forhold til skatteinntektene i egen kommune og landet som er relevant pga inntektsutjevning mellom kommunene. Utvikling i smittesituasjonen vil også ha store konsekvenser – prognosen er basert på gjeldende smittesituasjon og tiltak. Lønnsoppgjøret og konsekvenser av det vil heller ikke være kjent før til høsten da sentrale og lokale oppgjør er utsatt til etter sommeren.

Kompenserende tiltak

Det ble raskt iverksatt generelle kompenserende tiltak knyttet til innkjøp og tilsetninger. Utover dette jobbes det med konkrete tiltak innen de ulike tjenestoområdene med sikte på å begrense de økonomiske konsekvensene for kommuneøkonomien, både for inneværende år og med sikte på å oppfylle de økonomiske bærekraftmålene fremover.

Korrigerende tiltak som søkes iverksatt innen de ulike tjenestområdene er beskrevet i rapporten.

Investeringsbudsjettet – status og prognose

Regulert investeringsbudsjett i anlegg og utstyr er 48,9 mill kr. De totale budsjetterte investeringsutgifter utgjør 50,3 mill kr. Pr 1. tertial er det regnskapsført 7,6 mill kr.

I rapporten fremgår status, fremdrift og prognose for de ulike tiltakene.

Kommunestyret behandlet i møte 25. mai sak om overføring av ubrukte midler fra 2019, dette vedtaket er ikke innarbeidet i tertialrapporten som viser status pr 30. april.

Kommunestyret behandlet i samme møte egen sak og fattet vedtak om knyttet til tiltak på Sundvollen oppvekstsenter – avlastning/barnebolig/skoletilpasning. Vedtaket innebar å styrke rammen ved omdisponering av ramme til etablering av omsorgsboliger eldre og funksjonshemmede pga endrede forutsetninger for forventet fremdrift.

Det foreslås noen mindre budsjettjusteringer i forbindelse med denne rapporten innenfor samlet ramme knyttet til endrede forutsetninger for de ulike prosjektene.

Sykefravær

Sykefraværet pr 1. tertial 2020 er på 6,5% og er ett prosentpoeng lavere enn tilsvarende periode i 2019. Årets influensasessong har vært moderat og utvidet fokus på smittevern i forbindelse med koronapandemien kan ha påvirket spredning av annen smitte i samfunnet.

Verbal vedtak

I tertialrapport rapporteres status og plan for videre arbeid for verbale vedtakene kommunestyret fattet i forbindelse med budsjettvedtaket for 2020. Pga pandemisituasjonen er det forsinket fremdrift i noen av sakene som var forventet fremlagt til plan- og perspektivmøtet i kommunestyrets vedtak.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler kommunestyret å ta rapport for økonomi og virksomhet pr 1. tertial 2020 til etterretning og vedta de foreslåtte korrigeringer i investeringsbudsjettet for 2020.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

Økonomireglement for Hole kommune

Vedlegg:

Rapport for økonomi og virksomhet pr 1. tertial 2020

Korona prognose økonomiske konsekvenser tjenesteområdene

Vedlegg til 1. tertialrapport budsjettkorrigerings

RAPPORTERING ØKONOMI OG VIRKSOMHET PR 1. TERTIAL 2020

INNHold:

INNLEDNING	3
STATUS BUDSJETTFORUTSETNINGER	3
ØKONOMIRAPPORT HOVEDOVERSIKT - STATUS OG PROGNOSE	5
SENTRALE INNTEKTER OG UTGIFTER	8
RAMMEOMRÅDER - NÆRMERE OM DET ENKELTE TJENESTEOMRÅDE	11
STATUS INVESTERINGSTILTAK	23
SYKEFRAVÆR	28
VERBALVEDTAK	29

Innledning

Tertialrapporten omfatter status for virksomheten og prognose for årsresultatet. Rapporten er basert på Årsbudsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023, vedtatt av kommunestyret 16.12.2019 og budsjettendringer gjennom året. Tallgrunnet er tatt ut av økonomisystemet den 11.05.2020.

Status budsjettforutsetninger

Pandemisituasjonen medfører vesentlige endringer i forhold til budsjettforutsetningene. For Hole kommune som har hatt lite smitte er kostnadene og inntektsbortfall hittil knyttet til tiltak for å begrense spredningen eller slå ned smitten. Utviklingen videre fremover er svært usikker både i forhold til smittesituasjonen og konsekvenser for driften, men også prognoser for arbeidsledighet, skattesvikt og lønns- og prisvekst.

Regjeringen har fremmet flere forslag til økte bevilgninger til kommunesektoren for å avhjelpe de mest prekære behov.

I revidert nasjonalbudsjett for 2020 (RNB) anslår regjeringen at kommunenes netto merutgifter er i størrelsesorden tre mrd kroner, mens Kommunens sentralforbund (KS) har anslag på 19-28 mrd kroner.

KS uttaler at regjeringen i RNB ser bort fra merutgifter og inntektstap ut over skatt som vil oppstå i resten av året. Dessuten mener KS at regjeringen overdriver effekten av redusert lønns- og prisvekst. Regjeringens nye anslag for lønnsvekst, og foreløpige anslag på overheng og lønnsglidning viser at kommunesektoren allerede er over dette nivået for lønnsutvikling i inneværende år følge KS.

Revidert nasjonalbudsjett 2020

Deflator

Som følge av betydelige lavere aktivitet i norsk økonomi, ventes det at kostnadsveksten i 2020 blir lavere. Veksten i lønnsutgiftene blir lavere og kommunale innkjøp anta å bli noe billigere enn budsjettet. Den kommunale deflator som benyttes i statsbudsjettet for å beregne kompensasjon til kommunesektoren for anslått pris- og lønnsvekst er nedjustert fra 3,1 i statsbudsjettet til 1,4 % i revidert nasjonalbudsjett. Lønnsveksten er nedjustert fra 3,5% til 1,5%.

Skatteinntekter

I revidert nasjonalbudsjett anslår regjeringen at kommunenes skatteinntekter skal falle med om lag 5,3 mrd kroner i 2020 sammenlignet med saldert budsjett. Dette innebærer en reduksjon på 1% i forhold til faktisk skatteinntekter 2019. Det er stor usikkerhet rundt størrelsen på skattesvikten, på samme måte som flere av de andre anslagene.

Arbeidsledighet

Arbeidsledigheten økte kraftig i mars som følge av nedstenging av samfunnet.

Tall fra NAV viser at Hole kommune i begynnelsen av mars hadde 82 personer (2,3% av arbeidsstyrke) som var registrert som arbeidsledige. Etter nedstengning av samfunnet fra 13. mars økte ledigheten dramatisk. Pr 7. april var det registrert 347 ledige (9,5%). I tillegg kommer 160 personer som er registrert som delvis arbeidsledige.

Etter at samfunnet gradvis har åpnet opp får stadig flere permitterte vente tilbake til jobbene sine. Tall for mai viser at det er 100 færre arbeidsledige i forhold til måneden før. I Hole er ledigheten ved utgangen av mai på 5,8%.

De arbeidsledige fordeler seg på mange ulike bransjer, men butikk og salgsarbeid samt reiseliv og transport skiller seg ut med størst andel av de ledige.

I Viken fylke er ledigheten ved utgangen av mai på 7,5%, mens landet som helhet har en arbeidsledighet på 7,1%.

Økonomirapport hovedoversikt – status og prognose

Totaloversikt - ramme til fordeling drift og fordeling rammeområder. Regnskapsstatus jan-april 2020. Årsbudsjett og prognose for året. Regnskap for samme periode året før. Avvik: Positive avvik (merinntekt/mindreutgift) angis med +, negative avvik (mindreinntekt/merutgift) med -.

	Resultat hittil i år			Prognose for året			Regnskap foregående år	
	Budsjett hiå	Regnskap hiå	Avvik hiå	Rev årsbudsjett	Prognose årsresultat	Prognose avvik	Regnskap samme periode 2019	Regnskap 2019
<i>(Tall i 1.000 kr)</i>								
Rammetilskudd fra staten	-74 534	-78 483	3 949	-169 760	-174 819	5 059	-69 060	-148 924
Inntekts- og formuesskatt	-71 480	-67 412	-4 068	-251 302	-239 423	-11 879	-72 600	-257 243
Netto skatt og ramme	-146 014	-145 895	-119	-421 062	-414 242	-6 820	-141 660	-406 167
Eiendomsskatt			0		0	-		0
Andre generelle stats tilskudd			0	-1 697	-1 697	-		-1 664
Sum generelle driftsinntekter	-146 014	-145 895	-119	-422 759	-415 939	-6 820	-141 660	-407 831
Renteinntekter	-611	-688	77	-2 280	-1 501	-779	-759	-7 255
Utbytter			0	-3 000	-3 597	597		
Finansinntekter	-611	-688	77	-5 280	-5 098	-182	-759	-7 255
Renteutgifter	787	686	101	9 457	6 877	2 580	515	7 515
Avdrag på lån	1 259	1 311	-52	18 393	18 393	-	1 395	17 757
Finansutgifter	2 046	1 997	49	27 850	25 270	2 580	1 910	25 272
Netto finansutgifter	1 435	1 309	126	22 570	20 172	2 398	1 151	18 017
Til disponering og avsetninger	-144 579	-144 586	7	-400 189	-395 767	-4 422	-140 509	-389 814
Rammeområdene:								
Administrasjon og fellesfunksjoner	12 581	12 632	-51	35 620	35 620	-	13 823	23 981
Barnehager	21 417	22 086	-669	55 140	55 140	-	21 063	55 268
Areal, byggesak og miljø	2 973	2 351	622	9 192	9 192	-	2 917	8 984
Tiltak funksjonshemmede	19 399	19 081	318	37 709	37 709	-	16 143	40 457
Helse	6 918	5 043	1 875	14 374	14 374	-	3 259	12 872
Kultur og fritid, kirken	5 417	5 033	384	12 690	12 690	-	5 409	13 074
NAV Hole	11 589	10 403	1 186	27 250	27 250	-	10 922	26 617
Pleie, rehabilitering og omsorg	31 944	32 143	-198	85 293	85 293	-	27 338	84 016
Skole og SFO	34 525	35 437	-912	95 092	95 992	-900	30 529	91 367
Teknisk drift/eiendom	12 885	10 650	2 236	28 167	27 537	630	11 834	28 356
Avsetninger (adm og felles):			0			-		
Lønnsoppgjør og pensjon			0	11 080	6 380	4 700		
Korona - anslag tjenesteområdene					12 000	-12 000		
Korona - redusert arb.giveravgift					-2 400	2 400		
Pensjon - premieavvik inkl aga			0	-14 729	-14 729	-		
Pensjon - overf premiefond			0	-2 446	-2 446	-		
FORDELT TIL DRIFT	159 649	154 858	4 791	394 432	399 602	-5 170	143 237	384 992
Overføring til investering						-		
Avsetning til disposisjonsfond			-	5 757	5 757	-	5 000	13 782
Bruk av disposisjonsfond			-			-		
Bruk av tidligere års mindreforbruk						-		-9 974
Regnskapsmessig mindreforbruk						-		1 014
Årsoppgjørdisposisjoner	-	-	-	5 757	5 757	-	5 000	4 822
RESULTAT	15 070	10 272	4 798	-0	9 592	-9 592	7 728	-

Status: Økonomirapporten pr april viser et regnskapsresultat på 10,3 mill kr. Resultatet er 4,8 mill kr bedre enn periodisert budsjettet.

Skatteinngangen pr april (før effekt av pandemien) er svakere enn budsjettet. Rammetilskuddet er inkludert ekstraordinært rammetilskudd fra Stortingets krisepakke til kommunene på 3,75 mrd kr, Holes andel er 4,927 mill kr.

Av netto mindreforbruk tjenesteområdene på 4,8 mill kr knyttes 4,4 mill kr til ubrukte øremerkede tilskudd/midler, dette er positivt for likviditeten, men påvirker ikke årsresultatet. Ved årsoppgjør vil eventuelle ubrukte øremerkede midler bli avregnet mot bundne driftsfond. Det reelle regnskapsresultatet er om lag i tråd med budsjett samlet for tjenesteområdene.

Koronapandemien med nedstengning av samfunnet fra 13. mars gir kun i mindre grad utslag i regnskapet pr april.

Nye utfordringer / endringer i driften:

Pandemien vil påvirke kommunens økonomi i negativ retning knyttet til direkte kostnader knyttet til smittevern og reduserte inntekter pga nedstengning av aktiviteter samt forventede lavere skatteinntekter.

Tjenesteområdes prognose for økonomiske konsekvenser innenfor sine respektive områder anslås til nær 12 mill kr. Vedlagt følger spesifisert oversikt fra tjenesteområdene. Forventede lavere skatteinntekter er anslått til 12 mill kr. Totalt er de negative økonomiske konsekvensene med de forutsetninger som er lagt til grunn i rapporten anslått til 24 mill kr.

Styrket rammetilskudd gjennom ekstraordinære bevilgninger, lavere rente, forventet lavere lønnsvekst og redusert arbeidsgiveravgift er anslått til 14 mill kr og bidrar positivt i forhold til prognosen.

I tertialrapporten er de samlede økonomiske konsekvensene anslått til nær 10 mill kr i forventet lavere driftsresultat enn budsjettet.

Nærmere om områder som rapporterer om prognose avvik i forhold til budsjett:

- Frie inntekter – skatt og rammetilskudd er nedjustert med nær 7 mill kr. Skatteinntektene er nedjustert utfra egen prognose og nasjonale anslag for reduksjoner knyttet til pandemien. Rammetilskuddet er styrket gjennom krisepakke 3 og revidert nasjonalbudsjett.
- Finansområdet – det forventes lavere netto finansutgifter som følge av redusert rente. Norges Bank satte styringsrenten ned i mars og videre til null i rentemøtet i mai og forventer at den vil bli værende der en stund fremover.
- Den underliggende driften er om lag som budsjettet samlet for tjenesteområdene. Kostnadene og inntektstap knyttet til pandemien hittil i år er beskrevet under det enkelte tjenesteområde. Prognose for det enkelte tjenesteområde er imidlertid ikke korrigert tallmessig. Det er gjort et samlet anslag på nær 12 mill kr utfra de faktiske tall hittil i år og prognoser videre ut året. Det er da ikke tatt høyde for vesentlige nye tiltak knyttet til smittesituasjonen utover de tiltak som forventes videreført ut året.
- Lavere lønnsvekst gir forventede mindreutgifter knyttet til sentral avsetning. Regjeringen legger en forventet lønnsvekst på 1,5% til grunn. KS mener det allerede er nivået på lønnsveksten inneværende år (overheng og glidning), SSB har en prognose på 2% som er lagt til grunn i prognosen.
- Lavere lønnsvekst vil også gi lavere likviditetsmessig pensjonspremie som belastes tjenesteområdene, mens premieavviket som budsjetteres sentralt vil bli lavere enn budsjettet.
- I revidert nasjonalbudsjett foreslår redusert arbeidsgiveravgift for 3. termin (mai og juni) med 4 prosentpoeng, for tjenesteområdene samlet utgjør det ca 2,4 mill kr.
- Utslag for tjenesteområdene knyttet til forventet lavere prisvekst er imidlertid usikkert, da mange avtaler allerede er prisregulert for inneværende år.

Prognose for årsresultat og korrigerende tiltak:

I forhold til den ordinære driften er det ikke rapportert om vesentlige avvik. Imidlertid vil pandemisituasjonen med de omfattende tiltak som er satt inn i Norge og verden for å begrense smitten få store konsekvenser for økonomien.

I rapporten er de totale økonomiske konsekvensene anslått til 10 mill kr i svakere driftsresultat enn budsjettet. Etter nye forskrifter vil det innebære at planlagt styrking av disposisjonsfondet utgår og resterende underskudd vil bli dekket gjennom bruk av disposisjonsfondet i årsoppgjøret. Kommunens finansielle handlingsrom fremover vil bli tilsvarende svekket.

Med bakgrunn i unntakstilstanden fra 12. mars ble det raskt innført kompenserende tiltak som generelle innkjøps- og ansettelsesbegrensninger. Utover dette jobbes det med konkrete tiltak innen de ulike tjenesteområdene med sikte på å begrense de økonomiske konsekvensene for kommuneøkonomien både for inneværende år og med sikte på å oppfylle de økonomiske bærekraftmålene fremover.

Det er større usikkerhet rundt prognosen enn normalt pga pandemisituasjonen både i forhold til skatteinntektene i egen kommune og landet pga inntektsutjevning mellom kommuner. Utvikling i smittesituasjonen vil også ha store konsekvenser – prognosen er basert på gjeldende smittesituasjon og tiltak. Lønnsoppgjøret vil heller ikke være kjent før til høsten.

Økonomisk oversikt – brutto tall – typer utgifter og inntekter. Pr april og prognose for året – 2020. Regnskap tilsvarende periode året før. Tall i 1000 kr Avvik: Positive avvik (merinntekt/mindreutgift) angis med +, negative avvik (mindreinntekt/merutgift) med -.

(1000 kr)	Resultat hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett hiå	Regnskap hiå	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Prognose	Avvik	
Lønn og sosiale utgifter	137 212	142 192	-4 980	10400 %	374 395	368 195	6 200	130 350
Kjøp av varer og tjenester i kommunal egenproduksjon	22 650	21 094	1 555	9300 %	62 659	73 628	-10 969	22 974
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	21 814	21 148	666	9700 %	56 574	56 574	0	20 163
Overføringsutgifter inkl avsetninger	9 917	9 052	866	9100 %	29 535	29 935	-400	10 614
Driftsutgifter	191 594	193 487	-1 893	101	523 163	528 332	-5 169	184 101
Salgsinntekter	-20 803	-20 089	-715	9700 %	-61 937	-61 937	0	-20 620
Refusjoner	-8 819	-12 206	3 388	13800 %	-59 868	-59 868	0	-11 083
Overføringsinntekter	-146 794	-146 701	-93	10000 %	-425 879	-419 059	-6 820	-143 376
Driftsinntekter	-176 416	-178 997	2 581	101	-547 683	-540 863	-6 820	-175 079
Driftsresultatet (DU+DI)	15 178	14 490	688	95	-24 521	-12 531	-11 989	9 021
Finansutgifter mv	2 063	2 041	21	9900 %	56 932	54 352	2 580	6 944
Finansinntekter mv	-2 170	-6 259	4 088	28800 %	-32 411	-32 229	-182	-8 236
Finansresultat	-108	-4 218	4 110	3 912	24 521	22 123	2 398	-1 292
Total resultat	15 070	10 272	4 798	68 %	0	9 592	-9 592	7 729

Ser man på regnskapsresultat i forhold til budsjett sortert på typer utgifter og inntekter på tvers av tjenesteområdene er det et betydelig merforbruk på lønn pr april på nær 5 mill kr. Dette er særlig knyttet til høyere aktivitet innen Pleie- og omsorg og Tiltak funksjonshemmede i de første månedene av året.

Deler av merforbruk lønn kompenseres gjennom høyere refusjonsinntekter (sykelønn mm) enn budsjettet og ubrukte øremerkede tilskudd fra 2019 (se finansinntekter/bruk av bundne driftsfond).

Prognose på nær 10 mill kr i underskudd er her fordelt på typer utgifter og inntekter. Prognose netto utgifter tjenesteområdene knyttet til koronapandemien på 12 mill kr er foreløpig for oversiktens skyld lagt samlet på art kjøp av varer og tjenester.

Sentrale inntekter og utgifter

Status skatteinntekter

Det er budsjettert med 251,3 mill kr i skatteinntekter for 2020, resultatet for 2019 ble 257,4 mill kr.

Skatteinngangen pr april viser en nedgang på 7,2% i forhold til 2019. Den faktiske skatteinngangen pr april gir videre lite informasjon om effekt av Koronatiltakene, da det ikke er forfall verken for forskuddsskatt eller forskuddstrekk i april. Nedgangen er knyttet til forskuddsskatt personlige skatteyttere.

Endrede forutsetninger:

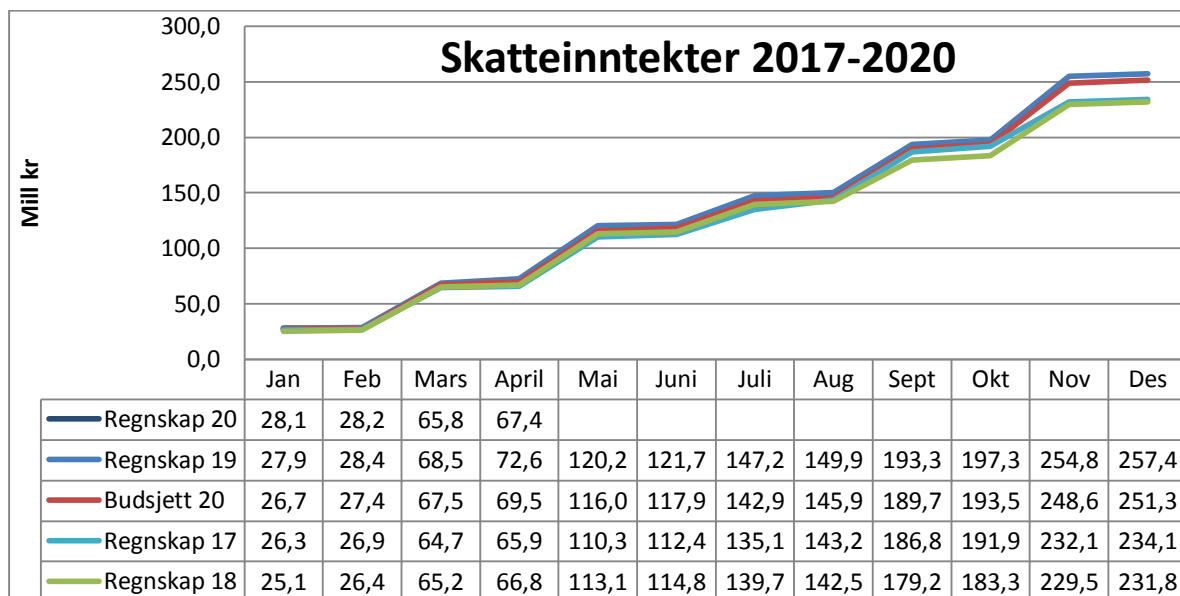
I Revidert nasjonalbudsjettet anslås skatteinngangen å falle med om lag 5,3 mrd kroner i 2020 sammenlignet med saldert budsjett. Det innebærer en reduksjon på 1,1% i forhold til den faktiske skatteinngangen i 2019. Ifølge KS antas at regjeringen her legger et for positivt anslag for skatteinntektene til grunn.

For Hole er skatteinngangen pr april på 67,4 mill kr og er en nedgang på 7,2% i forhold til samme periode i 2019. Skatteinngangen pr innbygger i forhold til landsgjennomsnittet er på 104,5% av landsgjennomsnittet før og 100,7% etter inntektsutjevning. Skatteinngangen er april under periodisert budsjett.

KS prognosemodell ser på skatteinngangen i snitt for de tre siste årene som utgangspunkt for årets prognose for den enkelte kommune. Legges dette til grunn og regjeringens anslag på reduserte skatteinntekter for kommunene tilsier det en skatteinngang i 2020 på 244 mill kr (114,7% av landsgjennomsnittet). I administrasjonens prognose for 2020 er de ekstraordinære skatteinntektene på nær 14 mill kr i 2019 knyttet til skatteoppgjøret for 2018 holdt utenom og gir en noe lavere skatteprognose enn KS. Erfaringsmessig er det krevende med skatteprognoser, da forhold knyttet til skatteoppgjøret året før kan gi store utslag mot slutten av året. I år blir usikkerheten ytterligere forsterket knyttet til effekt av pandemien.

Prognose for skatteinntekten er på 239 mill kr og gir en forventet nedgang på 11,9 mill kr i forhold til budsjett.

Figuren nedenfor viser månedlig akkumulert skatteinngang pr år for perioden 2018-2020 for Hole kommune. Budsjett 2020 fremgår også.

Rammetilskudd fra staten

Det er budsjettert med 169,8 mill kr i rammetilskudd etter fradrag av forventet skatteutjevning med 19,2 mill kr. Her er skatteinngangen i forhold til landsgjennomsnittet avgjørende. Rammetilskudd pr april er på 73,6 mill kr og består av innbyggertilskudd og skjønnsmidler for perioden januar-april samt inntektsutjevning for mars. Ekstraordinært rammetilskudd i april med 4,927 mill kr knyttet til korona er inkludert i dette beløpet.

I mai er det mottatt ytterligere 1,4 mill kr i ekstraordinært rammetilskudd som kompensasjon for bortfall foreldrebetaling SFO og barnehager samt 0,6 mill kr i skjønnsmidler fra fylkesmannen knyttet til pandemien.

I revidert nasjonalbudsjett foreslår regjeringen å kompensere kommunene for utsatt overføring av skatteoppkreverfunksjonen til 1. november, Hole kommunes andel er beregnet til 0,622 mill kr. I revidert nasjonalbudsjett er det også foreslått styrking til kommunene med 0,371 mill kr knyttet til andre saker (ikke pandemi-relatert), se vedlagte skriv fra fylkesmannen.

Samlet utgjør styrket rammetilskudd knyttet til pandemien 7,9 mill kr.

Prognose:

Prognose skatt- og rammetilskudd er anslått til 414,2 mill kr og gir et negativt avvik i forhold til budsjett på 6,8 mill kr. Prognosen er beheftet med usikkerhet både i forhold til kommunens egne skatteinntekter, men også for landet knyttet til inntektsutjevningen gjennom rammetilskuddet.

Netto finansutgifter

Det er budsjettert med 22,570 i netto finansutgifter.

I egen rapport for finans- og gjeldsforvaltningen for 1. tertial 2020 er endringene i finans- og gjeldsforvaltningen som følge av endrede renteforutsetninger beskrevet. Med de forutsetninger som der er lagt til grunn er prognosen for netto finansutgifter nedjustert med 2,4 mill kr.

Disposisjonsfond

Kommunestyret har bedt om løpende orientering status for fond. Kommunestyret har satt som mål å bygge opp igjen reserver etter at akkumulert underskudd nå er tilbakebetalt. Dette for å kunne møte svingninger i økonomien samt gi rom for investeringer. Målet er et disposisjonsfond på minimum 10% av driftsinntektene ca 50 mill kr.

Etter vedtak knyttet til årsregnskapet for 2019 er saldo på disposisjonsfondet 49,6 mill kr.

Budsjettvedtaket for 2020 innebærer en forventet avsetning på 5,758 mill kr. Dette avhenger av det faktiske resultatet. Ved et merforbruk/underskudd vil det ikke være midler til avsetning ubundne fond. Iht ny forskrift vil evt merforbruk i driften strykes mot disposisjonsfondet. Tidligere ble kun vedtatt avsetning til disposisjonsfond strøket.

Rammeområder - nærmere om det enkelte tjenesteområde

Administrasjon og fellesutgifter – inkl sentral lønns- og pensjonsavsetning

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	8 512	8 659	-147	102	16 673	9 573	7 100	8 409
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 502	3 363	139	96	8 615	8 615	0	3 229
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	995	965	30	97	2 253	2 253	0	1 120
Overføringsutgifter inkl avsetninger	1 258	1 306	-48	104	7 287	7 287	0	2 137
Finansutgifter	0	0	0	0	23 195	23 195	0	0
Salgsinntekter	-72	-36	-36	50	-315	-315	0	-60
Refusjoner	-834	-1 270	436	152	-4 402	-4 402	0	-723
Finansinntekter mv	-781	-356	-425	46	-23 781	-23 781	0	-289
Utgifter	14 268	14 294	-27	100	58 023	50 923	7 100	14 895
Inntekter	-1 687	-1 663	-24	248	-28 498	-28 498	0	-1 072
Totalt	12 581	12 632	-51	100	29 525	22 425	7 100	13 823

Status

Resultatet pr april er i tråd med budsjett.

Endrede forutsetninger:

Under dette fellesområdet er sentral avsetning knyttet til lønnsoppgjør og pensjon vesentlige usikkerhetsfaktorer.

Lønnsoppjøret er utsatt til høsten pga pandemien. Det forventes en lavere lønnsoppgjør i forhold til endrede makroøkonomiske forutsetninger. I revidert nasjonalbudsjett er prognose for lønnsvekst nedjustert til 1,5%, mens Statistisk sentralbyrå har lagt til grunn en prognose på 2%.

Endringer i lønnsoppjøret får også konsekvenser for pensjon. Det vil innebære lavere pensjonspremier som belastes tjenesteområdene, mens forventet premieavvik pensjon til inntektsføring blir tilsvarende lavere (premieavviket føres sentralt under adm og fellesfunksjoner).

Det forventes merforbruk knyttet til pandemisituasjonen innen utgifter til folkevalgte tilsvarende kr 60 000, dette gjelder avvikling av møte på Sundvolden hotell samt innkjøp av streamingutstyr til dette.

I forbindelse med pandemien er også tiltak i statsbudsjettet for 2020 knyttet til å overføre skatteoppkreverfunksjonen til skatteetaten utsatt fra 1. juni til 1. november. Her har Hole en samarbeidsavtale med Ringerike kommune vil innebære økte driftsutgifter.

Driftstilskudd/underskuddsgaranti til Ringeriksbadet IKS er budsjettet under dette rammeområdet. Ringeriksbadet IKS har i forslag til budsjett for 2020 innarbeidet 1,450 mill kr i driftstilskudd fra hver av eierkommunene. Hole kommune har avsatt 1 mill kr. Representantskapet har ikke vedtatt dette budsjettet pga pandemisituasjonen og kommune har dermed heller ikke mottatt søknad om økt tilskudd.

Pga pandemien er badet stengt ned. Rapport fra Ringeriksbadet IKS viser til at selskapet fortsatt har store løpende kostnader selv om det er gjennomført store sparetiltak. Tiltak som er gjennomført har medført halvering av kostnader til bioenergi, elektrisitet. Renholdskostnadene er null og ansatte er permittert fra slutten av mars. Badet har søkt om og fått innvilget tilskudd gjennom kontantstøtteordningen. Hittil i år er underskuddet på kr 1.104.000. Det er fortsatt stor usikkerhet rundt driften fremover når dørene åpnes. Det forventes begrenset besøk pga sommer i tillegg til pandemisituasjonen - samtidig som kostnadene vil øke. En videreføring av støtteordningen vil bidra til å redusere de negative konsekvensene.

Ringeriksbadet IKS tar sikte på å utarbeide revidert budsjett etter sommeren.

Prognose:

Foreløpige prognoser i forhold til lønnsoppgjøret og pensjon med en reduksjon fra 3,5% til 2% utgjør 4,7 mill kr i forhold til sentral avsetning. Tilsvarende er forventede reduserte kostnader ved redusert arbeidsgiveravgift med 4 prosentpoeng for 1 termin innarbeidet med 2,4 mill kr. Denne vil komme som redusert utgift på tjenesteområdene, men er foreløpig ikke fordelt slik heller ikke forventede økte nettoutgifter til drift knyttet til pandemien.

Ringeriksbadet IKS har pr i dag ikke søkt om økt driftstilskudd, men har varslet om betydelige økonomiske utfordringer knyttet til pandemien.

Utsatt overføring av skatteoppkreverfunksjonen pga pandemien innebærer en kostnad på kr 75.000 pr mnd, foreløpig anslått til kr 375.000. I Revidert nasjonalbudsjett er kommunene kompensert for dette gjennom økt rammetilskudd.

Det er fortsatt stor usikkerhet rundt lønnsoppgjør, endringer vedr arbeidsgiveravgift og kommunens netto utgifter til pandemien.

Pleie, rehabilitering og omsorg

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap til nå
Lønn og sosiale utgifter	27 635	29 127	-1 492	105	76 279	76 279		26 129
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 796	2 936	-141	105	8 387	8 387		2 849
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	4 999	6 020	-1 021	120	13 140	13 140		5 107
Overføringsutgifter inkl avsetninger	792	738	53	93	1 969	1 969		716
Salgsinntekter	-2 088	-1 912	-175	92	-7 226	-7 226		-2 087
Refusjoner	-1 746	-2 600	854	149	-6 813	-6 813		-2 038
Overføringsinntekter	0	-30	30	0	0	0		-49
Finansinntekter mv	-443	-2 136	1 694	483	-443	-443		-3 289
Utgifter	36 221	38 821	-2 601	107	99 774	99 774	0	34 801
Inntekter	-4 276	-6 679	2 402	156	-14 482	-14 482	0	-7 463
Totalt	31 944	32 143	-198	101	85 293	85 293	0	27 338

Økonomisk status:

Merforbruk på lønn er på -1 492'. Det er knyttet til uvanlig høy aktivitet på sykehjemmet og i hjemmetjenesten i årets to første måneder. Siste måned har merforbruket flatet noe ut. Sundjordet har vært preget av høyt sykefravær, beboere med stort behov og svært krevende driftsforhold. Sykefraværet ved Sundjordet har gått ned siste måned. Aktiviteten på sykehjemmet og i hjemmetjenesten har blitt normalisert, men blitt etterfulgt av corona pandemien og dens utfordringer.

Kjøp av tjenester har et stort merforbruk på grunn mer kjøp av eksterne plasser enn budsjettet. Det er forventet å flate ut ilt året.

Brukerbetaling har et negativt som forventes å rette seg opp ilt året, noe avhengig av reduserte tjenester til brukere på grunn av pandemien.

Korrigerende tiltak:

Det er innført innkjøpsstopp med unntak av helt nødvendig materiell til driften. Kompetansetiltak er vesentlig redusert. Nøysomhet ved innleie av vikarer.

Nye utfordringer

Covid 19 pandemi har utfordret PRO. Ved utgangen av måneden var driften relativt stabil og forutsigbar så langt det lar seg gjøre. Det er fortsatt beredskap for å begrense konsekvenser av smitteutbrudd.

Nytt utstyr for å håndtere smitteutbrudd var ankommet eller bestilt ved utgangen av april. PRO har hatt ansvar for smittevernlager i kommunen. Pr. april har det påløpt 434' til smittevernutstyr og medisk materiell. Kommunen har nå lager til å kunne tåle et begrenset utbrudd.

Merkostnader til beredskapsavdeling på Sundvollen fra 15. mars på ca 300' pr måned er ikke med i regnskapet, men er innarbeidet i den samlede oversikten for kommunen.

Resultat pr april er på -1 941'.

Prognose for PRO samlet er svært vanskelig. Ved ordinær drift ville det vært styrt mot balanse mellom budsjett og regnskap. Merkostnader knyttet til covid 19 videre ut året er usikkert både i forhold til smittevernutstyr og eventuelle merkostnader til personell pga karantene.

Tiltak for funksjonshemmede

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	17 233	17 317	-85	100	48 509	48 509		15 970
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	504	790	-286	157	1 476	1 476		590
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	2 958	2 209	749	75	9 105	9 105		1 090
Overføringsutgifter inkl avsetninger	76	108	-32	141	229	229		65
Salgsinntekter	-339	-302	-37	89	-1 017	-1 017		-582
Refusjoner	-1 033	-1 015	-19	98	-20 593	-20 593		-879
Finansinntekter mv	0	-27	27	0	0	0		-111
Utgifter	20 771	20 424	347	473	59 319	59 319	0	17 715
Inntekter	-1 372	-1 343	-29	187	-21 610	-21 610	0	-1 572
Totalt	19 399	19 081	318	98	37 709	37 709	0	16 143

Status økonomi

Pr april: forbruk på 98% +317.771. Driften er pr april i tråd med budsjett med unntak av merutgifter til Corona.

Nye utfordringer/endringer i driften:

Direkte kostnader til Corona på kr 850.000 samlet for tjenesteområdet.

Flere vedtak om omsorgsstønning og privat avlastning er avsluttet i februar/mars.

Økte utgifter til lønn grunnet nytt behov fra desember 2019 som ikke var budsjettert med utfordret driften ved starten på året. Vedtaket her er nå kraftig redusert og utgiftene blir vesentlig mindre for andre halvår.

Fylkesmannen har kommet med økte krav til kompetanse, opplæring og veiledning, det vil få økonomiske konsekvenser.

Økt behov for avlastning spesielt i helger, høytider og ferie, samt nye barn/unge inn samtidig som et tiltak er avsluttet.

På arbeidssenteret holdes 10% stilling vakant i 6 mdr. Pga redusert aktivitet. Det vil også bli mindre inntekt gjennom salg og utleie grunnet korona. Det er vesentlige utgifter til smittevernustyr (215.000,-)

Prognose:

Sannsynligvis et merforbruk tilsvarende merutgifter til Corona, men ingenting i driften/tjenesteytingen tilsier et merforbruk.

Helse

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	6 037	5 778	259	96	16 972	16 972		5 256
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	475	499	-24	105	1 426	1 426		361
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	444	358	86	81	1 291	1 291		354
Overføringsutgifter inkl avsetninger	92	71	21	77	276	276		27
Salgsinntekter	-7	0	-7	0	-21	-21		-77
Refusjoner	-123	-698	575	568	-5 570	-5 570		-150
Finansinntekter mv	0	-966	966	0	0	0		-2 511
Utgifter	7 048	6 706	341	95	19 965	19 965	0	5 997
Inntekter	-130	-1 664	1 534	1 282	-5 591	-5 591	0	-2 739
Totalt	6 918	5 043	1 875	73	14 374	14 374	0	3 259

Økonomisk status:

Underforbruk tilsvarende 1 875 000 skyldes

- 1 200 000 Holemodellen – periodisering finansinntekter (overføring av ubrukte tilskudd fra 2019)
- 300 000 vakanse/ rekrutteringsvansker
- 371 000 skyldes fastlønnsstilskudd (inntekt) 2019 ført på 2020
- 50 000 skyldes permisjon u lønn /sykerefusjoner

Resterende periodiseringsvariasjon i kjøp av tjenester og generelt lavere driftskostnader pga corona - redusert kjøring/kurs mm.

Nye utfordringer/endringer i driften:

En kostnad tilsvarende 120.000 er nødvendige oppgraderinger av journalsystem winmed og HK data. Dette er ikke tatt høyde for i budsjett.

Ekstraordinære tiltak covid 19

Kostnader 20% til styrket kommunelege, interkommunalt legearbeid, saksbehandling m.v. fremkommer av samlet oversikt over økonomiske konsekvenser for kommunen.

Det vil bli kostnader til testing korona i kommunal regi fra mai og videre avhengig av behov.

Kostnadsreduerte tiltak:

- Vakanse 300 000 - 500 000
- Omdisponering av personell (tidligere overtallig) fra Helse til skole april - juni 20 000
- Redusert legetimer helsestasjonslege fra 16% til 13,5 % (behovsjustert) ca 45.000

Prognose:

Området styrer fortsatt mot en balanse. Coronasituasjonen til høsten vil være avgjørende og kan utfordre nåværende prognose.

NAV Hole

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	8 632	8 506	125	99	24 474	24 474		8 585
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	890	861	29	97	2 671	2 671		1 061
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	1 387	998	389	72	3 460	3 460		814
Overføringsutgifter inkl avsetninger	2 394	2 205	189	92	7 183	7 183		2 518
Finansutgifter	17	44	-27	264	50	50		33
Salgsinntekter	-71	-27	-44	38	-214	-214		-23
Refusjoner	-554	-661	107	119	-6 878	-6 878		-288
Overføringsinntekter	-780	-662	-118	85	-3 120	-3 120		-1 618
Finansinntekter mv	-325	-862	537	265	-375	-375		-159
Utgifter	13 320	12 615	705	624	37 838	37 838	0	13 010
Inntekter	-1 730	-2 211	481	128	-10 587	-10 587	0	-2 088
Totalt	11 589	10 403	1 186	90	27 250	27 250	0	10 922

Status

Innenfor hele tjenestestedet har vi pr rapporteringstidspunkt et positivt resultat med 90% forbruk, dvs over 1 mill kr i mindreforbruk.

Dette skyldes at året har startet rolig for vår del, samt at koronasituasjonen nok har "dempet" aktivitetsnivået noe.

Nye utfordringer/endringer i driften:

Det er likevel alt for tidlig til å si noe om prognose. Pandemien har ført til stor arbeidsledighet, noe som igjen i flere kommuner, genererer betydelig økning i sosialhjelpsutgifter.

Hvordan dette vil slå ut for Hole er foreløpig usikkert. Videre er det større tilskudd som ikke er utgiftsført (Fontenehuset) og betydelige tilskudd som ikke er inntektsført (fra Fylkesmannen) som gir periodiseringsavvik.

Tjenestestedet har siden medio mars lånt ut 60% stilling til staten (beregning av dagpenger m.v.) og i tillegg hatt et 0,6 årsverk vakant siden august -19.

Tiltak

Utgiftsreducerende og inntektsgivende tiltak forsøkes iverksatt når det er mulig.

Prognose:

Det er alt for tidlig til å si noe om prognose.

Pandemien har ført til stor arbeidsledighet, noe som igjen i flere kommuner, genererer betydelig økning i sosialhjelpsutgifter. I prognose for kommunens kostnader knyttet til pandemien er det innarbeidet kr 700.000 i forventede økte sosialhjelpsutgifter og utgifter knyttet til styrking av sosialtjenesten i den sammenheng.

Skole

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	35 556	38 003	-2 447	107	97 601	98 501	-900	32 839
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 819	2 696	123	96	7 073	7 073		3 179
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	667	765	-98	115	5 140	5 140		734
Overføringsutgifter inkl avsetninger	403	355	48	88	1 209	1 209		425
Salgsinntekter	-3 000	-2 779	-221	93	-8 474	-8 474		-2 629
Refusjoner	-1 909	-2 834	924	148	-7 446	-7 446		-3 559
Overføringsinntekter	0	-36	36	0	0	0		-25
Finansinntekter mv	-11	-733	722	6 630	-11	-11		-436
Utgifter	36 446	39 040	-2 595	107	102 549	103 449	-900	34 549
Inntekter	-1 921	-3 603	1 683	188	-7 457	-7 457	0	-4 020
Totalt	34 525	35 437	-912	103	95 092	95 992	-900	30 529

Status:

Merforbruk på nær 1 mill kr.

Tjenesteleder mindreforbruk på 630.000

- mindreforbruk skyldes i all hovedsak periodisering.

Hole ungdomsskole mindreforbruk 150 000.

Barneskolen merforbruk på ca. 1,7 mill, skyldes i all hovedsak:

- Merforbruk lønnsutgifter dels grunnet nye vedtak om spesialundervisning, dels vikarbruk ved sykefravær og lønnsutgifter til vikarordningen for videreutdanning av lærere og lærerressurser til elever fra andre kommuner.
- Sviktende inntekter på sfo (mulig feilbudsjettering)

Tiltak:

- Det er innført innkjøpsstopp med unntak av helt nødvendige innkjøp for forsvarlig drift.
- Sykerefusjon; unngå å sette inn vikar der det er mulig.
- Skolene forsøker å kutte utgifter der det er mulig.

Prognose:

Prognose pr. 1. tertial - kr 900.000 i merforbruk ved årets slutt.

Andre forhold ved driften:

- Refusjon lønnsutgifter barneskolen (vikarordning for videreutdanning lærere og gjesteelever andre kommuner) som foreløpig ikke er regnskapsført. Resultatet vil bedres når refusjoner regnskapsføres.
- Koronapandemien bidrar til usikkerhet rundt prognose. For å gi et godt nok tilbud til elevene og samtidig ivareta smitteverntiltakene er det for tiden noe økt bemanningen.

Barnehage

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	18 934	20 435	-1 501	108	53 388	53 388		18 889
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	770	657	113	85	2 310	2 310		674
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	6 066	5 989	77	99	11 912	11 912		6 118
Overføringsutgifter inkl avsetninger	149	112	38	75	448	448		120
Salgsinntekter	-3 677	-3 657	-20	99	-10 132	-10 132		-3 576
Refusjoner	-826	-1 384	558	168	-2 786	-2 786		-1 154
Finansinntekter mv	0	-67	67	0	0	0		-8
Utgifter	25 919	27 193	-1 274	105	68 058	68 058	0	25 800
Inntekter	-4 502	-5 107	605	267	-12 919	-12 919	0	-4 738
Totalt	21 417	22 086	-669	103	55 140	55 140	0	21 063

Status:

Merforbruk på kr. 668 809,-.

Avvik skyldes:

- Merforbruk lønn grunnet vedtak og spesialpedagogisk hjelp, feilbudsjettert lønnsutgifter, og noe behov for vikar ved sykefravær.
- Mindreforbruk - Kjøp av varer og tjenester m.m.

Tiltak

- Det er innført innkjøpsstopp med unntak av helt nødvendige innkjøp for forsvarlig drift.
- Sykerefusjon; unngå å sette inn vikar der det er mulig.

Andre forhold ved driften:

- Reduserte inntekter grunnet færre barn til høsten og betalingsfritak i mars og april grunnet korona (foreløpig ikke regnskapsført).
- Kjøp av plasser i andre kommuner.

Prognose

Deler av merforbruket kan dekkes innenfor barnehagenes ramme pga. reduserte årsverk som følge av redusert antall plasser og mindre utgifter til kommunalt tilskudd fra august og ut året. Det er usikkerhet knyttet til prognosen på grunn av at det er bevegelse i barnehageopptaket hele året (selv om det er et hovedopptak).

Koronapandemien bidrar til usikkerhet rundt prognose, men bidrar foreløpig ikke til store ekstrautgifter for barnehagene.

Teknisk drift / eiendom (inkl selvkostområder med fond)

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	8 499	8 337	162	98	23 466	23 466	0	8 169
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	9 924	8 691	1 232	88	27 549	26 969	580	9 857
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	4 238	3 803	435	90	9 268	9 268	0	4 042
Overføringsutgifter inkl avsetninger	1 644	1 154	489	70	4 938	4 888	50	1 411
Finansutgifter (avskrivninger selvkost)	0	0	0	0	79	79	0	0
Salgsinntekter	-9 908	-9 788	-120	99	-30 080	-30 080	0	-10 208
Refusjoner	-1 511	-1 548	37	102	-4 532	-4 532	0	-1 438
Finansinntekter mv (bruk av fond og motpost avskrivninger selvkost)	0	0	0	0	-2 521	-2 521	0	-
Utgifter	24 304	21 986	2 319	90	65 300	64 670	630	23 480
Inntekter	-11 419	-11 336	-83	99	-37 133	-37 133	0	-11 646
Totalt	12 885	10 650	2 236	83	28 167	27 537	630	11 834

Status

Teknisk /Eiendom har et forbruk i tråd med budsjett eller lavere.

Energibudsjetter har et mindreforbruk pr nå, på grunn av mild vinter og historisk lave priser på strøm.

Forsikringsoppgjør for tordenværsskader på SOS i 2019 er gjort opp med en refusjon på kr 116.000.

Korona pandemien har medført at vi har økt forbruk på utstyr for smittevask, såpe, papir og annet forbruksmateriell.

Tiltak

Ingen ytterligere tiltak er nødvendig pr nå. Vi praktiserer så nøkterne innkjøp som vi kan.

Prognose

På årsbasis ligger Teknisk/Eiendom an til mindreforbruk. Det ser pr nå ut som mindreforbruket på tjenesteområdet vil beløpe til kr 630.000.

Ved fortsatt lave strømpriser, ingen uforutsette hendelser på brann og redning og mild høst vil mindreforbruket bli enda høyere.

Områder har rapporter inn prognose merkostnader knyttet til styrket renhold, smittevernustyr og reduserte husleieinntekter til 0,5 mill kr knyttet til pandemien.

Areal, byggesak og miljø

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	3 495	3 293	202	94	9 649	9 649	0	3 354
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	578	205	373	35	2 018	2 018	0	705
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	54	33	21	62	986	986	0	776
Overføringsutgifter inkl avsetninger	160	38	122	24	480	480	0	157
Salgsinntekter	-1 153	-1 093	-60	95	-3 460	-3 460	0	-916
Refusjoner	-160	-44	-116	28	-480	-480	0	-693
Finansinntekter mv	0	-81	81	0	0	0	0	-467
Utgifter	4 287	3 570	717	215	13 133	13 133	0	4 993
Inntekter	-1 314	-1 219	-95	93	-3 941	-3 941	0	-2 076
Totalt	2 973	2 351	622	79	9 192	9 192	0	2 917

Status:

Tjenesteområdet Areal, byggesak og miljø har en positiv differanse på kr 622.356.

En del av årsaken til den positive differansen, er at man innenfor området Oppmåling selvkost har hatt en stor enkeltsak på begynnelsen av året som har generert høye gebyrinntekter.

Innenfor plan IKKE selvkost hadde man i begynnelsen av året en vakant stilling. Denne er nå besatt. Ansettelsen i planstillingen, innebærer at de nå finnes en vakant stilling i Oppmåling.

Noe av differansen skyldes også at man ikke har periodisert budsjetterte utgifter.

For Byggesak selvkost er det imidlertid en negativ differanse nå på begynnelsen av året. En antakelse er at dette skyldes arbeidet med å innhente restansene fra i fjor. Det tas sikte på å komme ajour utover året når det gjelder gebyrinntekter. Dette vil imidlertid være avhengig av tilstrekkelig sakstilkomst.

Tiltak:

Som et tiltak for å redusere kostnader i forbindelse med Covid -19 holdes den vakante stillingen i oppmåling vakant på ubestemt tid.

Videre arbeides det for å overholde lovpålagte frister i saker med selvkostgebyrer, slik at man forhindrer tap av budsjetterte inntekter innenfor disse områdene.

Det vurderes ikke å gjennomføre noen ytterligere tiltak på nåværende tidspunkt.

Prognose:

Det er besluttet å styrke planavdelingen med ytterligere en planlegger. Dette vil ha fremtidige konsekvenser, da denne stillingen ikke er budsjettert for. Det styres mot å holde fastsatt prognose.

Kultur og fritid

	Hittil i år				Årsprognose			2019
	Budsjett	Regnskap	Avvik	Forbruk i %	Årsbudsjett	Årsprognose	Avvik	Regnskap hiå
Lønn og sosiale utgifter	2 681	2 737	-57	102	7 385	7 385		2 750
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	392	394	-2	101	1 135	1 135		468
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenstesproduksjon	6	8	-2	132	18	18		8
Overføringsutgifter inkl avsetninger	2 949	2 939	10	100	5 516	5 516		2 995
Salgsinntekter	-489	-494	6	101	-997	-997		-462
Refusjoner	-122	-129	7	106	-367	-367		-117
Overføringsinntekter	0	-79	79	0	0	0		-25
Finansinntekter mv	0	-343	343	0	0	0		-207
Utgifter	6 027	6 079	-51	101	14 054	14 054	0	6 220
Inntekter	-611	-1 046	435	207	-1 364	-1 364	0	-811
Totalt	5 417	5 033	384	93	12 690	12 690	0	5 409

Økonomisk status

Kultur og fritid ligger samlet på 93% forbruk etter budsjett.

Vi har flere øremerkede tilskudd som er overført fra 2019 som trekker balansen nedover.

Nye utfordringer/ending i driften:

Vi arbeider ikke videre med utredning av planer for meråpent bibliotek i 2020, jf avsetning i investeringsbudsjettet for 2020.

Aktivitetsleder barn og unge 50% stilling er omplassert til TTF for perioden 16. mars til 20. juni. Verdi 70 000

Lærer i kulturskole er omplassert til skole i 40% i perioden mai- medio juni. Verdi 50 000

Vi lyser ikke ut 10% stilling blåselærer til arbeid med korps i skolen ved Røyse skole fra høsten. Sparebankstiftelsene vurderer å gi prosjektet støtte for flere år slik at dette kan vurderes på ny i budsjettet for 2021. Verdi 70 000

Pandemien / tap av inntekter

Vi har noe lavere inntekt på salg i frivilligsentral/fritidsklubb enn normalt.

Vi taper ca 3500 per mnd i inntekt på å ikke leie ut lokalene til fritidsklubb til gebursdager. Dette er normalt grunnlaget for å leie skatehallen. Verdi 7mnd, 24 500.

Det er administrativt foreslått en refusjonsordning for kulturskoleundervisning som nå gis digitalt. Dette er et godt tilbud innen instrumentundervisning, men ikke like godt alternativ for større gruppeundervisning, teater og dans.

Flere sier opp plassene sine i kulturskolen og elevopptaket for neste år virker usikkert under pågående pandemi. Mulig 30% Elevtap, verdi 150 000.

Verdien av kommunens samlede tjenester til kirken (tjenesteytingsavtale) utgiftsføres over Kultur og fritid uten å være budsjettert innenfor området 200 000.

Prognose

Det er vanskelig å gi en prognose med usikkerhet om varighet av inntektstap, refusjoner og elevopptak for høstsemesteret i kulturskolen. Med de tallene vi gir prognose på nå vil vi gå omtrent i balanse foruten verdien av kommunens samlede tjenester til kirken.

Området har rapportert inn merkostnader og tapte inntekter knyttet til pandemien i størrelsesorden 0,2 mill kr.

Hole kirkelig fellesråd – tilbakerapportering i forhold til tilskudd fra kommunene

Drift

Rapporten fra kirkevergen tilsier at status for driften er i tråd med budsjett totalt sett.

Investering

Prosjekt 0034-gravplassutvidelsen:

Andre halvdel av gravplassutvidelsen er snart klar i sin helhet til å tas i bruk. Gjenstår fylle i noe jord på gravhaugen, tilså gress på gravhaugen og feltene nærmeste gravhaugen, beplanting, krakker, søppelkasser, minnesmerker og skilting. Gjenstående investeringsmidler kr. 980 303,-.

Prosjekt 0050 garasje m/personalrom:

Garasjen er tatt i bruk. Varmepumpe er montert i garasjerommet, samt noe innredning som hyller og oppheng til verktøy. Gjenstår montere arbeidslamper, behandle gulvet, låsbare skap og arbeidsbenk. Ikke funnet en god løsning for hvordan få vann ut, derfor er ikke vann koblet til. Usikker når og om dette blir gjort pga økonomi.

Prosjekt 0056 brannsikring Bønsnes kirke:

Rørene til sprinkelsystemet, og sprinkelhodene ble montert, og bygningsarbeid på uteboden hvor sprinkelsentralen skal stå ble utført høsten 2019. Graving for fremføring av vann startet mars 2020. Montering av sprinkelsentral, alarm, og koble vannet til forventes ferdig mai 2020. Med forbehold om at de blir avdekket noe uforutsett under graving.

Gjenstående kostnad iht pristilbud ca kr 1,9 mill.

Finansieres med bundet inv fond kr 800 000,-.

Rest støtte Riksantikvaren kr 200 000,-.

Andre gaver kr 100 000,-.

Underforbruk inv midler fra gravplass utvidelsen og fra inv 2019 kr 800 000,-.

Status investeringstiltak

Kommunes årsbudsjett skal bestå av et driftsbudsjett og et investeringsbudsjett.

Investeringstiltak er definert som tiltak som har en levetid over 3 år og en anskaffelseskostnad på minimum kr. 100.000 (totalt gjennom prosjektperioden). Tiltaket kan enten være å etablere et nytt anlegg eller infrastrukturtiltak eller en påkostning på eksisterende anlegg som øker bruksverdien, kapasiteten eller funksjonaliteten. Vedlikehold av bygninger og anlegg føres i driftsbudsjettet.

Større investeringstiltak vil ofte gå over flere år og være gjenstand for flere justeringer i løpet av prosessen fra opprinnelig budsjettvedtak til sluttregnskap kan ferdigstilles. For tiltak som går over flere år er årlige bevilgninger nødvendig for å kunne pådra kommunen utgifter i budsjettåret. Dette innebærer bl.a. at budsjetterte prosjekter som ikke er iverksatt eller fullført innenfor planlagt budsjettår må tas med i årsbudsjettet for kommende år. Enten i det ordinære budsjettvedtaket eller ved en budsjettjustering.

Politisk sak med forslag til overføring av ubrukte investeringsmidler fra 2019 til 2020 er utsatt pga pandemien og skal til sluttbehandling i kommunestyret 25. mai. Tiltakene er derfor ikke innarbeidet i tertialrapporten, men kommenteres knyttet til de enkelte tiltak.

Investeringsoversikt med planlagt finansiering pr 1. tertial 2020

(alle tall i tusen kroner)	Opprinnelig budsjett	Adm	KS 005/20 Fyringsløsninger	Revidert budsjett	Regnskap	Til disp
Investeringer i varige driftsmidler	44 522		4 375	48 897	7 157	41 740
Tilskudd til andres investeringer				0		0
Egenkapitaltilskudd KLP	1 422			1 422		1 422
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper				0		0
Utlån av egne midler				0		0
Sum investeringsutgifter	45 944	0	4 375	50 319	7 157	43 162
Kompensasjon for merverdiavgift investeringer	-5 387		-875	-6 262	-700	-5 562
Salg av driftsmidler					-163	
Avskrivning av utlån - Holehallen		-180		-180		-180
Mottatte avdrag på utlån RIK Nett AS	-4 000			-4 000		-4 000
Bruk av lånemidler investeringer	-36 557			-36 557		-36 557
Sum investeringsinntekter	-45 944	-180	-875	-46 999	-863	-46 299
Startlån videreutlån				0	1 070	-1 070
Bruk av lån til videreutlån Startlån				0		0
Startlån avdrag på utlån	1 398			1 398	539	859
Startlån mottatte avdrag på utlån	-1 398			-1 398	-312	-1 086
Startlån mottatte ekstraordinære avdrag på utlån				0		0
Netto utgifter til videreutlån	0	0	0	0	1 297	-1 297
Overført fra drift				0		0
Avsetninger bundne investeringsfond				0		0
Bruk av bunde investeringsfond				0		0
Motpast aksjer i Vardar AS (gave ?)				0		0
Avsetninger til ubundet investeringsfond				0		0
Bruk av ubundet investeringsfond			-3500	-3 500		-3 500
Avsetninger ubundet inv.fond (Holehallen) mottatt avdrag		180		180		180
Dekning av tidligere års udekket				0		0
Sum overføringer fra drift og netto avsetninger	0	180	-3 500	-3 320	0	-3 320
Udekket/udisponert	0	0	0	0	7 591	-7 754

Totalt regulert budsjett for investeringer i anlegg og utstyr er 48,9 mill kr. I tillegg kommer utlån og avdrag på startlån, aksjekjøp og egenkapitaltilskudd KLP (Kommunal Landspensjonskasse).

De totale investeringsutgiftene er budsjettert med 50,3 mill kr, av dette er 36,6 mill kr vedtatt finansiert ved låneopptak.

Pr 1. tertial er det mindreforbruk i forhold til årsbudsjettet på 43,2 mill kr. Det foreslås noen omdisponeringer i form av budsjettkorrigering innen samlet ramme pga endrede forutsetninger.

Aksjer i Vardar AS

Kommunestyret ble høsten 2019 orientert om prosess i forhold til overføring av aksjer fra Buskerud fylkeskommunene til kommunene i Buskerud i forbindelse med regionreformen. Hole kommune har 1.1.2020 fått overført 922 aksjer (1,88%) og aksjeverdien fremgår av vedtekter fastsatt av generalforsamlingen av 9.12.2019 til kr 5.420 pr aksje. Aksjeverdien for Hole kommune på kr 4.997.240 vil bli regnskapsført innen utgangen av året og innarbeides i kommunens eierskapsmelding.

Startlån

Ved inngangen til året var det 11,6 mill kr i ubrukte lånemidler Startlån, for 2020 er det foreløpig ikke vedtatt nytt låneopptak. Det ble tatt opp nytt lån til videreutlån i januar 2019 på bakgrunn av prognose i forhold til innkomne søknader.

Finansiering av investeringer

Momskompensasjonstilskudd investeringer (fra staten) skal fra 2014 i sin helhet budsjetteres og regnskapsføres i investeringsregnskapet etter en overgangsordning med gradvis overføring fra drifts- til investeringsregnskapet. Innen selvkostområdene er det ordinær momsordning som ligger til grunn også for kommunene.

Det er vedtatt 36,557 mill kr i lånefinansiering 2020, saldo ubrukte lånemidler pr 31.12.2019 er 8,4 mill kr knyttet til investeringslån.

Investeringsregnskapet blir ikke tilført lånefinansiering før ved årsoppgjøret.

Nærmere rapport om det enkelte investeringstiltak

Rentabel tiltak (dvs ikke avgiftsfinansierte):

Nr	Prosjekt	Opprinnelig buds	KS 006/20	Prognose avvik	Rev budsjett	Regnskap	Avvik	Kommentar
	Adm og fellesutgifter							0
	IT-avdelingen							0
0122	IT- sikker arbeidsplass med 2 faktor løsning				0			I sak vedr ubm 2019 foreslår 0,319 mill kr overført til slutføring av prosjektet.
0125	IT-ny server og lagringsløsning				0			I sak vedr ubm 2019 foreslår 0,198 mill kr overført til slutføring av prosjektet.
0131	IT - Domenesammenheng skole og kommune	200		240	200		200	Prosjekt 0135 er en del av kostnadene knyttet til domenesammenheng skole og kommune og foreslås derfor å slås sammen. Prognose er kr 440.000 og budsjettet foreslås styrket med kr. 90.000
0123	IT-Trådløst nett			475				0132 og 0133 er en del av prosjektet 0123 Trådløst nett, foreslåt overført til 0123. Kostnadene er beregnet til kr. 475.000 og foreslår styrket med kr. 95.000
0132	IT - Nettverk kjernearkitektur - overført 0123	200		-200	200	99	101	Avklart at tiltaket ikke er investering og vil bli overført til drift. Regnskap vil bli korrigert mot drift.
0133 / 0123	IT - Kabling Herredshuset - overført 0123	180		-180	180		180	Er en del av 0123 Trådløst nett/WPN prosjektet. Knyttes til det prosjekt 0123.
0134	IT - Skifte kopimaskiner - utgår	478		-478	478	94	384	Avklart at dette ikke er investering og må dekkes over drift. Regnskap vil bli korrigert mot drift.
0135	IT- Office 365 tennant sammenheng skole - overført 0131	150		-150	150		150	Midler overføres til 0131 som er en del av fellesprosjektet.
	Økonomiavdelingen				0			0
0127	IT-Visma ehandelsløsning	300			300		300	Pga kapasitetsutfordringer utsettes inntil videre. Midlene er i sak ubm 2019 foreslåt overført til 0136 Visma BI og 0137 Visma personalløsninger.
0136	IT- Visma BI				0			Ny løsning for styring og analyse omdisponering fra 0127 ehandelsløsning foreslås med kr. 200.000.
	Personavdelingen				0			0
0137	IT-Visma personalløsning	200			200		200	Oppjustert etter endelig kontrakt til kr. 300.000. Kr 100.000 foreslås overført fra ehandelsløsning si sak vedr ubm 2019. Tiltaket planlegges gjennomført høst 2020-vår 2021.
		1 708	0	-293	1 708	193	1 515	
	Skole				0			0
0600	HUS elev-pc'er	1 000			1 000	794	206	Det er kjøpt 93 pcer.
0601	Bærbare PC-er til elever SOS	500			500	468	32	Det er kjøpt 43 pcer og 7 skap for lagring.
0606	Klasserom utskifting interiør HUS	219		-219	219		219	Er kjøpt tidlig på året og ble regnskapsført på 2019. Budsjettmidler utgår.
0607	Klasserom utskifting interiør Vik	181			181		181	Prosess med innhenting av priser er igangsatt.
0608	Digitalt utstyr Røyse skole	150			150		150	Utstyr er bestilt, men faktura ikke mottatt.
0609	Digitalt utstyr Vik skole	150			150		150	Det er kjøpt inn 5 nye digitale tavler. Kostnadene kr. 137.000. Faktura ikke mottatt.
0610	Skoler - varslingssystem	1 500			1 500		1 500	
		3 700	0	-219	3 700	1 262	2 438	
	Tiltak funksjonshemmede				0			0
0222	Arbeidssenteret - nyere traktor (brukt)	200			200	356	-156	Brukt traktor er anskaffet.
		200	0	0	200	356	-156	
	Teknisk drift/eiendom				0			0
3110	Teknisk drift				0			0
0009	Kjøp Veslinghaugen				0			0
0019	Utvildelse Høle ungdomsskole (HUS)	3 000			3 000	157	2 843	I tråd med vedtak er det fremmet ny sak om utredning av alternativ 5. Usikkerhet om behov for midler i 2020. Det er noe utgifter regnskapsført knyttet til konsulentbistand.
0180	Kontraktforpliktelsener og grunnnerv				0		0	I sak om ubm 2019 foreslår kr. 88.000 overført til gjestående prosesser.
0320	Tiltak iht trafikkikkerhetsplan				0		0	I sak om ubm foreslår kr 47.000 overført.
0322	ENØK tiltak	200			200		200	Arbeidet med å kartlegge nye tiltak er igangsatt. Ubrukte midler med kr. 200.000 fra 2019 foreslås overført i sak ubm 2019.
0323	Forbruk mot bruk av fyringsølle		4 375		4 375	110	4 265	Ekstern konsulent bistår med gjennomført av vedtatte tiltak jf KS 006/20. Planen er å ferdigstille tiltakene innen utgangen av 2020. Se egen omtale.
0327	Sundvollen scene - takoverbygg				0		0	Tiltaket ble ikke gjennomført i 2019, det er foreslåt overført kr. 250.000 i sak ubm 2019.
0328	Ombygging Herredshuset				0	320	-320	Tiltaket ble ikke slutført i 2019, det er regnskapsført kr 320.000 og forutsettes at ubrukte midler fra 2019 på kr. 558.000 vedas overført til slutføring.
0331	ENØK Herredshuset - nye vinduer	1 500		499	1 500		1 500	Anbudskonkurranse er gjennomført. Det er behov for å styrke budsjettet i forhold til forventede tillegg.
0333	Lekeplussutstyr Løken barnehage	500			500	345	155	Klatrestativ til Løken barnehage er montert og tatt i bruk. Gjestående midler vil søkes benyttet til annet tiltak i skole eller barnehage.
0360	Oppgradering kommunale bygg	2 000		-319	2 000	389	1 611	En rekke tiltak er iverksatt og under planlegging (ca 3/4 deler av budsjett). Midler overføres til slutføring oppgradering Blybergsvel 5 som ikke er budsjettet.
0361	Oppgradering Blybergsvel 5			319		398		Renovering ble påbegynt i 2019. Råteskader medførte økte kostnader. Det er mottatt tilskudd fra Husbanken og NAV på kr. 420.000. Det foreslås overført midler fra 0360 oppgradering kommunale bygg til slutføring av tiltaket.
0362	TTF/FOT avlasting, barnebolig, skoletilpassning	10 000			10 000	299	9 701	Anbudskonkurranse er gjennomført, innkomne tilbud er evaluert. Politisk sak om styrking av budsjettmmen behandles i kommunestyret 25. mai. Se egen omtale.
0411	Omsorgsboliger eldre og funksjonshemmede	13 750			13 750		13 750	Avklaringer mot FRE16 må foreligge før oppstart av prosjektet. Se egen omtale.
	3111 Renhold				0			0
0334	Renholdsmaskin Vik skole	100			100	137	-37	Midlene er benyttet til innkjøp av definfeksjonsmaskiner til bruk ved smitteutbrudd. Dette er besluttet av kriseledelsen i forbindelse med korona.
	3160 Veier				0			0
0319	Oppgradering kommunale vegger	1 000			1 000	22	978	Anbudskonkurranse er gjennomført. Det tildeles kontrakt i uke 21. Prosjektet gjennomføres iht budsjett.
0330	Gatelys armaturer - ny krav	400			421		421	Prosjektet er igangsatt og Ringerikskraft skifter ut armaturer iht budsjett.
0363	Veier - ny lastebil	1 180			1 180	1 049	131	Lastebil er anskaffet. Det gjenstår å bygge på brøytestyr til ca kr. 125.000. Dette blir utført i august.
		33 630	4 375	499	38 026	3 226	35 198	
	Kultur og fritid inkl kirken				0			0
0370	Meråpent bibliotek	584		-584	584		584	Tiltaket foreslås utgå etter intern prosess.
		584	0	-584	584	0	584	
	Sum ikke rentable	39 822	4 375	-597	44 218	5 037	39 579	

Rentable investeringer (selvkostområdene)

Nr	Prosjekt	Oppr budsjett	KS 006/20	Prognose avvik	Rev budsjett	Regnskap	Avvik	Kommentar
0030	Investeringer avløp	1 500			2 416	345	2 071	Pga koronasituasjonen er kapasiteten mindre til gjennomføring av tiltak. Det jobbes med å få på plass en fremdriftsplan.
0034	Avløp - sanering Loreåsen				200	212	-12	Prosjektet er ferdigstilt og det som gjenstår er utbedring på 1 års befarings. Det er søkt om overføring av kr. 200.000 fra 2019 for å ta høyde for setningsskader og oppussing.
0035	Hole renseanlegg Helgelandsmoen				2 042	1 264	778	Prosjektet er innenfor budsjett som ble vedtatt i 2019 og vil bli ferdigstilt i løpet av juli 2020.
0750	Investeringer vann	1 200			2 840	299	2 541	Pga koronasituasjonen er kapasiteten mindre til gjennomføring av tiltak. Det jobbes med å få på plass en fremdriftsplan.
0751	Reservevann mot Ringerike	2 000			2 000		2 000	Vi har fått på plass 2 av 4 grunneieravtaler og regner med å få til de resterende før sommeren. Prosjektet vil bli gjennomført etter at jordene er tresket.
					0		0	
	Sum rentable	4 700	0	0	9 498	2 120	7 378	
	Sum totalt	44 522	4 375	-597	53 716	7 157	46 957	

Kolonnen prognose avvik er grunnlag for forslag til noen mindre budsjettjusteringer mellom tiltak og noe lavere investeringsutgifter enn vedtatt.

Nærmere om de største tiltakene

Utvidelse av Hole ungdomsskole

Status her er at det er fremmet en sak om utredning av et alternativ 5. Før den saken er vedtatt er det mye usikkerhet her.

Opprinnelig var budsjettposten satt av til detaljprosjektering og rådgiverkostnader i år. Nå er det usikkert om dette blir brukt.

Foreslår inntil videre at avsatt budsjett holdes uforandret.

Forbruk mot bruk av fyringsolje

Hole kommune benytter Rambøll som rådgiver på dette oppdraget. Rambøll har på oppdrag jobbet med ny energiløsning i henhold til sak 006/20. Vedtaket går ut på å etablere nye miljøvennlige varmepumpeløsninger for Herredshuset, Vik skole og Vikstunet.

Konkurranses grunnlag er under utarbeidelse. Vi tar sikte på en publisering av anbudskonkurranse i starten av juni, valg av leverandør i aug. og ferdigstillelse av arbeider innen utløp av 2020.

Avlastning/barnebolig/skoletilpasning

Status for prosjektet er at anbudskonkurranse er gjennomført, innkomne tilbud er evaluert. Politisk sak om endring i budsjetttrammen behandles i kommunestyremøte 25.mai.

Etablering av nytt bygg er forsinket av Korona, men ny løsning skal etter planen være etablert innen utgangen av oktober 2020.

Omsorgsboliger eldre og funksjonshemmede

Prosjektet henger tett sammen med støyrapporter for FRE16. Endelig konklusjon på om Hole-bo og rehabiliteringssenter må flytte ut under FRE16 anleggsperiode foreligger ikke. Forhandlinger med FRE16 er stoppet opp.

Avklaringer mot FRE16 må foreligge før oppstart prosjektet. Prosjektet er derfor ikke kommet i gang.

Sykefravær

År	Fravær % pr. 1. tertial
2014	8,5
2015	8,3
2016	7,5
2017	8,2
2018	7,5
2019	7,4
2020	6,5

Vi ser at akkumulert sykefravær pr. 1. tertial er ett prosentpoeng lavere enn i 2019, som også var et år med lavt sykefravær pr. 1. tertial. Årets influensasesong har vært moderat og utvidet fokus på smittevern i forbindelse med koronapandemien kan ha påvirket spredning av annen smitte i samfunnet.

Verbalvedtak

- 1. Rådmannen bes utarbeide opplegg for klimabudsjett og -regnskap for Hole kommune, med mål og handlingsplan som legges frem til politisk behandling til Plan- og perspektivmøtet 2020.**

Status og videre arbeid: Vi er i prosess med å utarbeide et forslag. Dette vil være å anse som et veikart mot klimamål, -regnskap og -budsjett og resulterende handlingsplan. Pga pandemisituasjonen legges det frem i forbindelse med budsjettframlegget for 2021 til høsten.

Frist: Budsjettframlegg for 2021.

- 2. Rådmannen bes legge frem årlig arealregnskap som del av årsrapport, der planlagt og gjennomført omdisponering av bl.a. dyrka mark, dyrkbar mark, skog og friluftsområder forøvrig er med eller fremgår.**

Status og videre arbeid: Gjennom rapportering i KOSTRA opplyser vi om areal som er blitt omdisponert gjennom vedtak av reguleringsplaner. Vi rapporterer også på dyrkbar og dyrket mark som blir omdisponert som følge av regulert utbyggingsformål. Arealregnskap vil utarbeides og følge årsrapporten for 2021.

Frist: Årsrapporten for 2020 i 2021.

- 3. Kommunestyret ber om å få forelagt en sak om innkjøps- og anskaffelsesreglementet med formål å se på hvordan det kan fungere som et verktøy for bærekraftig utvikling. Målet er å gjennomføre formålstjenlige og kostnadseffektive anskaffelsesprosesser som ivaretar et etisk, grønt og bærekraftig fokus samt næringslivet og menneskene i Hole kommune.**

Status og videre arbeid: Formannskapet er orientert om kapasitetsutfordringer innen innkjøpsområdet etter regionreformen hvor BTV-innkjøpssamarbeid utgår og kommunen må søke samarbeid på andre områder. Det tas sikte på å fremlegge en sak om dette i løpet av 2021. Det pågår en del prosjekter bl.a. i regi av Viken fylkeskommune innen dette området som man kan dra nytte av i denne saken.

Frist: I løpet av 2021

4. Rådmannen bes legge frem en sak hvor det vurderes miljømessige og økonomiske gevinster ved å:

a) bytte tjenestebiler til el-biler eller el-sykler

b) se på energiøkonomiserende tiltak i kommunale bygg, f.eks. jordvarme.

Status og videre arbeid:

Til punkt a) el-biler eller el-sykler. Analysearbeidet er igangsatt og det tas sikte på å utarbeide et grunnlagsdokument i forbindelse med budsjett- og økonomiplanprosessen for 2021-2024.

Til punkt b, energiøkonomiserende tiltak i kommunale bygg, kan nevens at vedtatte investeringsprosjekter 0323 «Forbud mot bruk av fyringsolje» og prosjekt 0322 «ENØK» faller inn i denne kategorien.

For prosjekt 0323 jobber vi med konkurransegrunnlaget, med sikte på at anbudskonkurranse for varmepumpeløsninger lyses ut før sommeren og settes i drift innen utløpet av 2020.

Prosjekt 0322 ENØK – i 2020 planlegges deler av avsetningen benyttet til tilleggsisolering ifm. utskiftning av tak på teknisk avdeling på Helgelandsmoen. Resterende del av avsetningen er pr. nå ikke bundet til konkret tiltak, men det vil være aktuelt enten å skifte ut gamle armaturer til LED, utbedring på SD anlegg. I forbindelse med budsjett 2021 vil det bli fremlagt en tiltaksliste for identifiserte ENØK tiltak.

Frist: Budsjettfremlagg for 2021 og økonomiplan 2021-2024.

5. Rådmannen bes legge frem en utviklingsplan for kommunale eiendommer hvor man bl.a. vurdere eie, leie, utleie og mulig salg av eiendommer på kort og lang sikt, til Plan- og perspektivmøtet 2020.

Status og videre arbeid: Arbeidet er igangsatt og første versjon planlegges fremlagt til plan og perspektivmøtet 2020. Det må påregnes at en utviklingsplan må oppdateres år for år i tråd med ny kunnskap blant annet knyttet til utvikling som følge av FRE16, kommuneplanarbeid, arbeidet med struktur på formålsbygninger osv.

Frist: Plan og perspektiv.

6. Rådmannen bes ta opp med nye Viken fylkeskommune kollektivtilbudet i Hole, - både lokalt tilbud og samordningen med kollektivtilbudet i Oslo.

Det er avholdt to møter i 2020. Brakar skal lage en Trafikkplan for Ringeriksregionen som skal gi hovedretning for rutetilbudet 2019-2030 (frem til åpning av Ringeriksbanen). Trafikkplanen skulle etter planen være ferdig allerede i mars 2020.

Brakar viser til regional plan for Buskerud, Regional transportplan fra 2018. Av denne fremgår det at det skal satses på busstransport i by. Dette er også et fylkestingsvedtak. Hole er dermed, etter hva vi erfarer, utenfor satsingsområdet i perioden frem til antatt etablering av ny Ringeriksbane. En satsing på utvikling av distriktstilbudet i Hole før dette, vil trolig betinge at Viken fylkeskommune gjør nye bevilgninger eller omprioriteringer.

7. Rådmannen bes igangsette et arbeid for at kommunen skal bli en "Trafikksikker kommune".

Status og videre arbeid: Hole kommune har søkt om klimasats midler fra Miljødirektoratet for «grønn mobilitet». Tilsagn om hvilken prosjekter som støttes forventes i juni. Hole kommune søker om tilskudd for første gang. Vi planlegger et snarlig oppstartsmøte for å utarbeide «Grønn mobilitetsplan» (erstatter trafikksikkerhetsplan). Arbeidet med grønn mobilitetsplan forventes å kunne ut i blant annet oppdaterte tiltakslistene.

8. Ved utbetaling av sosialstønning til familier med barn, skal det legges vekt på å gi barna muligheter til å delta på fritidsaktiviteter og i samfunnet for øvrig på lik linje med barn flest i Hole.

Dette er en kortfattet oversikt over aktuelle tiltak som er iverksatt.

- Arbeid for foreldrene er det viktigste forebyggende tiltaket. Arbeid gir inntekt. I tillegg skaper arbeid og aktivitet muligheter, mestring, inkludering, anerkjennelse og kunnskap. Å styrke foreldrene er derfor å styrke barnas muligheter til deltakelse og aktivitet.
- Det er også viktig å sikre barnehageplass for alle. Økonomiske tilskudd og støtteordninger sikrer alle denne muligheten. I dag går ca 90 % av barn fra 1 -5 år i barnehage.
- Dersom det er behov for tiltak og oppfølging direkte i skolehverdagen, blir dette iverksatt. Skolene har ofte et lite «lager av utstyr» som er nyttig dersom barn ikke har – eller har glemt – utstyr de trenger i undervisningen.
- Det planlegges på litt sikt etablering av tiltaket BUA i Hole. Dette er et tiltak som sikrer gjenbruk og utlån av ulike former for utstyr for alle aldersgrupper.
- Sommerjobb for spesielt utsatt ungdom er et tiltak som sikrer flere ungdommer jobbmuligheter i et vanskelig marked for unge mennesker.
- Et annet tiltak er gjeldsrådgivning. Dette er et viktig virkemiddel for å trygge økonomien i familier som ofte strever økonomisk. Tiltaket har vist seg å være effektivt og nyttig ift å bidra til oversikt og orden i hverdagsøkonomien.
- Individuell utmålt støtte til familiene via Nav sosial sikrer at barna/ungdommene får delta i aktiviteter, skaffe seg nødvendig utstyr m.m. på lik linje med andre barn. Alle som tar kontakt med Nav sosial for å søke sosial bistand blir rutinemessig spurt spesielt om barna i familien, hvilke fritidsaktiviteter de er med på osv. Hole kommune har fått anerkjennelse fra nasjonale tilsynsmyndigheter for måten disse ordningene praktiseres på til barnas beste.

Ellers vet vi at ulike forebyggende tiltak bryter vonde sirkler og reduserer «sosial arv» som kan være utgangspunktet for at barn av ulike grunner faller utenfor fellesskapet.

9. Rådmannen bes legge til rette for et konstruktivt samarbeid med de ansatte og fagforeningene. Dette skal skje bl.a. gjennom et aktivt trepartssamarbeid. Samarbeidet skal legge grunnlag for godt arbeidsmiljø, modernisering av organisasjonen, kompetanseheving, effektivitet, heltidskultur og reduisering av sjukefravær.

Status og videre arbeid: Det har vært gjennomført et møte med administrasjonen, ordfører og tillitsvalgte. Det var planlagt et nytt møte i mai som er utsatt til høsten pga pandemisituasjonen.

10. Kommunestyret ber om at det legges fram rapport over vedlikehold av kommunale bygg i Hole hvert år. Vedlikehold og drift skal ha som mål å oppgradere eiendommer etter klima- og miljøvennlige standarder og ta for seg nye bærekraftige energiløsninger.

Status og videre arbeid: Aktiviteten i «vedlikeholdsplan 2020» og plan for «Oppgradering kommunale bygninger 2020» er tilpasset avsatt budsjett 2020 i henholdsvis drift og investering.

Rapport over planlagte aktiviteter 2020 og etterslep for kommende budsjettår følger budsjettprosessen.

Frist: Budsjettfremlegg for 2021.

11. Rådmannen bes ta opp med Kommunal- og moderniseringsdepartementet behovet for tilskudd til å styrke kapasiteten i Hole kommune som følge av økt arbeid med oppfølging av FRE16.

Status og videre arbeid: Det er avklart at skjønnsmidler fra fylkesmannen som tildeles kommunen ikke er ment å dekke merutgifter som følger av FRE16. Det vil bli utferdiget et brev til departementet i tråd med verbalvedtaket.

12. Rådmannen bes intensivere kampen mot mobbing, og videreføre samarbeidet med mobbeombudet i Viken fylke for rådgivning og kompetanseheving. Skolen skal være fri for mobbing og trakassering, diskriminering, rasisme og religionhets.

Dette er en kortfattet oversikt over aktuelle tiltak som er iverksatt.

Skole

1. Forebygging:
  - a. Det er utarbeidet rutiner for forebygging av mobbing og det benyttes verktøyene Trivselsprogrammet og Mitt valg.
  - b. Handlingsplan mot mobbing
2. Avdekking:
  - a. Det gjennomføres undersøkelser gjennom elevundersøkelsen og Klassetrivsel.no, hvor vi i den siste kartlegger om elevene har noen å være sammen med, sosiogram, etc. (ikke spørsmål om noen er slemme, mobber etc. – ikke lov å angi andre hvis det ikke gjelder deg selv)
  - b. Verktøy for observasjon, samtale og kartlegging (Innblikk).
3. Oppfølging:
  - a. Det er utarbeidet prosedyrer for oppfølging av mobbesaker i Hole kommune
    - i. Rutiner for Holeskolen
    - ii. Mal for oppfølging av aktivitetsplikten
    - iii. Skjema – Tiltaksplan
    - iv. Skjema – evaluering av tiltak
    - v. m.m

Røyse skole har invitert mobbeombudet i Buskerud/Viken og mottar veiledning derfra. Dette er iverksatt, men koronapandemien har foreløpig stoppet veiledningen. Den blir tatt opp igjen så snart som mulig.

Vik og Røyse skole er med i nasjonalt læringsmiljøprosjekt fra høsten 2020.

Barnehage

Regjeringen har fremmet forslag om ny mobbelov i barnehagen, forslaget skal etter planen legges frem i Stortinget før sommeren 2020. Det innebærer at barnehagene får tydeligere og strengere regler. Det skal sikre barna et trygt og godt barnehagemiljø og en aktivitetsplikt for personalet til å ta tak i mobbesaker.

Løken og Helgelandsmoen barnehage er med i nasjonalt læringsmiljøprosjekt fra høsten 2020. Tjenesteleder skole og tjenesteleder barnehage har deltatt i formøte for oppstart i mai, videre prosess er utsatt på grunn av koronapandemien.

13. Kommunestyret ber om at det ses på muligheten for å styrke familiearbeidet på helsestasjonen.

Dette er tiltak som er iverksatt innen området familiearbeid både helsestasjonen og innen andre tjenesteområder:

- **Jordmor** følger foreldrene gjennom svangerskapet og møter de også etter fødsel.
- På **helsestasjonen** gjennomføres et fagprogram som heter «Circle of security - COS» Dette programmet har som mål å styrke familien og relasjonene rundt de minste barna. 3 personer er utdannet og autorisert.
Helsestasjonen tilbyr foreldreveiledningskurs. Kursene er svært aktuelle og det er fulltregnede lister
En ansatt i prosjektstilling helsesykepleier har tatt utdanningen for egen regning og er ferdig. Kompetansen benyttes og oppleves som svært nyttig.
En fast ansatt er halvveis i utdanningsforløpet nå og utdanning /veiledning finansieres av prosjektmidler. Permisjon med lønn finansieres av kommunen.
- Inneværende år har også **helseavdelingen** (helsestasjonen) og **3 kommunale barnehager** et pilotprosjekt, hvor det prøves ut at helsesykepleiere gjennomfører 4 års individuell konsultasjon i barnehagene - og ikke på helsestasjonen.
- **Barnevernet** jobber direkte inn mot sårbare barn og deres familier med ulike tiltak; hjemmebesøk, veiledning og oppfølgingsmøter.
- Det samme skjer i **barnehagene**. Barnehagen er det stedet hvor barn oppholder seg mest, og er derfor vår viktigste forebyggende arena. I dag går 93,7 % av barn fra 1 -5 år i barnehage. Andel barn 3 – 5 år i barnehage er 98,1 %. I barnehagene er det et nært samspill mellom barn, foreldre og ansatte. Barnehagen har følgende satsninger som bidrar positivt til familiesituasjonen:
  - SNAKKE – et verktøy for å gjøre personalet tryggere og modigere i å ta viktige samtaler med barn de er bekymret for
  - Tidlig innsats - Fra undring til handling
  - Språk og språkutvikling
  - Gode overganger
- **Skolen** har også fokus på barnet og foresatte. I spesielle tilfeller følges familien og barnet tett opp. I noen tilfeller får barnet vedtak om pedagogisk psykologisk oppfølging. Dette betinger nært samarbeid med de foresatte.

14. Rådmannen bes om å kontakte fylkeskommunen for å intensivere skoleveitbyggingen på Røyse.

Status og videre arbeid: Hole kommune har søkt klimasatsmidler til arbeidet med grønn mobilitetsplan, se nærmere om dette under punktet om trafiksikkerhet.

Videre skal Fylkeskommunen lage en handlingsplan som er planlagt rullert til høsten. Vi vil i denne sammenheng løfte denne problemstillingen og andre aktuelle strekninger som innspill til planen.

15. Kirkegården er nå oppgradert og utvidet. Det betyr større areal og mer vedlikehold. Rådmannen bes vurdere fremtidig bemanning ved kirkegården.

Kirken bes redegjøre for stillingsprosent kirken har satt av til gravplassarbeidere for årene 2018–2020 og endring av behov for bemanning i takt med utvidelsen av gravplassen. Dette blir en del av grunnlaget for vurdering av tilskuddet til kirken.

Frist: Budsjettframlegg for 2021

Grove anslag for kommunenes økonomiske		Årsprognose	Kommentar:
Tjenesteområdet	Spesifisering av merutgiften		
NAV Hole	Økning av stilling i sostjenesten	kr 179 000,00	Videreføres ut året.
	Innføring av "Digisos"	kr 65 000,00	Engangskostnad
	Økte sosialhjelpsutgifter prognose	kr 700 000,00	Beregnet utfra permitterings- og arb.ledighetstall
Informasjon og IT	Hjemmekontorløsninger fastleger	kr 79 032,00	Engangskostnad
	Fem trådløse routere - smittespredning	kr 3 080,00	Engangskostnad
	Tre nye skrivere til sykehjemmet med lisenser for å unngå pass	kr 68 383,00	Engangskostnad
	Mobiltelefon til Korona-nummer	kr 2 944,00	Engangskostnad
	Tilpasning hjemmeside for kriseinformasjon	kr 2 500,00	Engangskostnad
	Utstyr hjemmekontor og nettmøter	kr 16 795,00	Engangskostnad
Tiltak for funksjonshemmede	Utstyr til produksjon av smittevernustyr(stellefrakker, munnbir	kr 100 000,00	Engangskostnad
	Innkjøp av smittevernustyr sprit, briller, buffer m.m.	kr 160 000,00	Engangskostnad
	Opplæring av ekstra vikarer	kr 40 000,00	
	Vikarerutgifter ifm karantene	kr 126 000,00	T.o.m april
	Personale til Sundvollen helsehotell	kr 135 000,00	T.o.m 15. juni
	Vikarer ved smittet personale		
	Ekstra personale hvis bruker blir smittet		
	Disponert personale fra Kultur 50%	kr 90 000,00	T.o.m. 20. juni
	Overtid	kr 180 000,00	
	Arbeidssenteret tapt inntjening	kr 200 000,00	Anslått - avhenger av når tiltak kan gjenåpnes.
Adm og fellesfunksjoner	Utsatt overføring skatteoppkrever	kr 375 000,00	Utsatt overføring fra 1. juni til 1. november - økt kostnad - kompensert i RNB 2020
	Innkjøp smittevernustyr/sprit	kr 6 000,00	Engangskostnad
	Utstyr hjemmekontorløsning	kr 3 000,00	Engangskostnad
Teknisk drift/eiendom	Ekstra renhold HBR	kr 83 286,00	Videreføres ut året
	Ekstra renhold Helgelandsmoen	kr 23 814,00	Videreføres ut året
	Strøm leilighet Vik tog og Gamlevn	kr 1 000,00	Videreføres ut året
	Ekstra renhold	kr 18 600,00	Engangskostnad
	Innkjøp smittevernustyr	kr 3 100,00	Engangskostnad
	Desinfeksjonsroboter	kr 138 000,00	Engangskostnad
	Inntektstap Gamleveien 7	kr 49 609,00	Midlertidig dagsenter
	Inntektstap Vik Torg/H0312	kr 59 605,00	Luftveis poliklinikk
	Inntektstap Vik Torg/H0311	kr 59 605,00	Midlertidig dagsenter
	Vikstunet ekstra renhold	kr 30 800,00	Videreføres ut året.
	Innbyggervarsling - hytter	kr 33 947,00	Engangskostnad
Barnehager	Refusjon/utgifter inntektstap private barnehager:		
	- Læringsverkstedet Elstangen	kr 205 000,00	Engangskostnad
	- Tyrifjord	kr 54 000,00	Engangskostnad
	Samlet sum til forskjøvet arbeidtid (50%) og overtid (133,3%) på	kr 20 100,00	Engangskostnad
	Redusert foreldrebetaling barnehage	kr 1 200 000,00	Stengt fra 13. mars til 20. april
	Smitteverntiltak (varer, lønn)	kr 30 000,00	April-mai
Skoler	Påskeåpent (forskjøvet arb.tid og tillegg)	kr 12 000,00	Engangskostnad
	Redusert foreldrebetaling SFO	kr 700 000,00	Stengt fra 13. mars til 27. april
	Smitteverntiltak (varer, lønn)	kr 800 000,00	April-mai
Helse	Styrket kommunelegefunksjon	kr 68 000,00	
	Praksiskompensasjon	kr 50 000,00	
	Interkommunalt legearbeid/beredskap ferie	kr 100 000,00	
	Saksbehandlerressurs	kr 105 000,00	20% fra mars og ut året
	Test og sporingskontor	kr 500 000,00	Videre fremover mai og ut året ? Avhenger av statlige krav til testing og behov.
Pleie og omsorg	Inventar/utstyr	kr 20 000,00	
	Med tek utstyr	kr 100 000,00	
	Smittevernustyr	kr 870 000,00	Har nå utstyr til å takle et mindre smitteutbrudd se også TTF
	Ekstra personalkostnader PRO	kr 2 157 500,00	Videreføre styrket bemanning ut året utfra dagens situasjon
	Ekstra personalkostnader Sundvollen	kr 414 750,00	Frem til 15. juni
	Leie Sundvolden helsehotell	kr 1 155 000,00	Frem til 15. juni
Kultur og fritid	Refusjon elever kulturskolen	kr 157 500,00	Engangskostnad for endret undervisningstilbud vårsemesteret
	Tap av leieinntekter Fritidsklubb	kr 35 000,00	Videreføres ut året.
	Tap av kioskinntekter	kr 6 000,00	Håper å kunne åpne fritidsklubb i september
	Tap av leieinntekter scene	kr 5 000,00	Avtalt utleie 6. juni kr 5.000 utgå
	Inventar/utstyr biblioteket	kr 2 000,00	Engangssum
SUM		kr 11 799 950,00	

Vedlegg: Forslag til korrigering investeringsbudsjettet pr 1. tertial 2020

Prosjekt	(beløp inkl mva i 1000 kr)	Budsjettamme	Forslag til korrigering	Korrigert ramme	Kommentar
Adm og fellesfunksjoner					
0131	IT-domenesammenslåing skole og kommune	200	240	440	Overføring fra 0135 pluss noe økte kostnader
0123	IT-trådløst nett	-	475	475	Overføring av midler fra 0132 og 0133
0132	IT-nettverk kjernearkitektur	200	(200)	-	Tilhører prosjekt 0123 og overføres dit.
0133	IT-kabling Herredshuset	180	(180)	-	Tilhører prosjekt 0131 og overføre ditt pluss noe ekstra kostnader.
0134	IT-skite kopimaskiner	478	(478)	-	Det er avklart at tiltaket ikke er investering, men må dekkes over drift.
0135	IT- Office 365 tennant sammenslåing skole	150	(150)	-	Tiltaket er en del av 0131 og midlene overføres dit.
Skoler					
0606	Klasserom utskifting interiør HUS	219	(219)	-	Tiltaket er anskaffet og ført på 2019.
Teknisk drift - eiendom					
0331	ENØK Herredshuset - nye vinduer	1 500	499	1 999	Se omtale i rapport.
0360	Oppgradering kommunale bygg	2 000	(319)	1 681	Overføres 0361
0361	Oppgradering Blybergsvei 5	-	319	319	Midler overføres fra 0360.
0370	Meråpeng bibliotek	584	(584)	-	Foreslås utgå etter intern prosess.
Sum ikke-rentable investeringer		5 511	(597)	4 914	

Forslag til korrigert finansiering:

(beløp inkl mva i 1000 kr)	Budsjett	Forslag til korrigering	Korrigert ramme
Bruk av lånemidler	(36 557)	478	(36 079)
			-
Momskompensasjon investeringer	(6 262)	119	(6 143)
			-
			-
Sum finansiering	(42 819)	597	(42 222)

Arkivsak-dok. 20/00058-8
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 37/20 OPPSUMMERING REVISJON 2019

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar oppsummering revisjon 2019, til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Vedlagt følger KPMG AS sin oppsummering av årsoppgjørrevisjon 2019, datert mai 2020.

Fokusområder

KPMG AS hadde listet opp følgende fokusområder for revisjonsåret 2019:

Kjerneprosesser/områder

1. Inntekter
2. Innkjøp
3. Lønn inkl. pensjoner

Andre viktige områder i revisjonen

4. Driftsmidler
5. Finansområdet
6. Periodiseringsposter
7. Avsetning for forpliktelser
8. Ikke-rutine transaksjoner
9. Merverdiavgift
10. Investeringsregnskap
11. Selvkost
12. Budsjett
13. Disponeringer / egenkapital
14. Årsregnskap og årsberetning

I den vedlagte rapporten er det kommentert under hvert av fokusområdene.

Erfaring fra fjorårets revisjon

KPMG AS nevner spesielt følgende område fra fjorårets revisjon for å følge opp forbedringsmuligheter hos Hole kommune:

- Innkjøp / Bank

VURDERING

Kontrollutvalgets behandling inngår som en del av kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor, jfr. forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3.

Avslutning

KPMG AS vil delta i kontrollutvalgets møte og orientere i saken samt kunne svare på eventuelle spørsmål fra utvalgets medlemmer.

Hole kommune

Oppsummering revisjon 2019

Mai 2020

Oppsummering revisjonen 2019

Innledning

Vi har nå gjennomført vår revisjon for 2019, og ønsker i den anledning å gi enkelte innspill og kommentarer til administrasjonen og kontrollutvalget. I tillegg til våre kommentarer som følger i vår rapport, er det løpende kommunisert forhold som vi vurderer er av mindre vesentlig art. Noen av disse fremkommer som kommentarer under oppsummering av utført arbeid uten at vi har sett det nødvendig å innhente tilbakemelding fra administrasjonen.

Der vi har avdekket forhold som vi mener er av betydning for kontrollutvalget har vi innhentet tilbakemelding fra administrasjonen. Slike forhold blir presentert særskilt rett etter denne siden.

Vi gjør oppmerksom på at hovedhensikten med vår revisjon er å gi oss muligheten til på en forsvarlig måte å uttale oss om regnskapet. Våre kontroller er utført på testbasis og må ikke oppfattes som tester for å avdekke feil eller uregelmessigheter som er uvesentlige for regnskapet. Det må også understrekes at svakheter i regnskapssystemet og den interne kontrollen kan medføre misligheter som våre normale tester ikke nødvendigvis vil avdekke.

Erfaring fra fjorårets revisjon

Vi tar hensyn til de erfaringer vi gjorde i fjor for å følge opp forbedringsmuligheter hos kommunen og i vår revisjon.

Område	Beskrivelse	Revisjonstilnærming
Innkjøp/Bank	I regnskapssystemet har to personer på økonomi både tilgang til å endre faste data tilknyttet leverandører og tilgang til å utbetale fra bankkontoer. Kommunen bør innføre tiltak for å kompensere for dette. Administrasjonen har gitt tilbakemelding om at det vil bli etablert en rutine for kontroll av endringslogg for faste data, men det er foreløpig ikke innført.	For å få på plass rutiner i forhold til endringslogg er det nødvendig med bistand fra systemleverandør. Når dette er på plass vil vi samarbeide med revisjonen ved utarbeidelse av rutiner.

Fokusområder ved revisjonen

Specialister

D&A

Skepsis

Utfordre

1 Inntekter

Regnskapsposter

- Inntekter
- Kundefordringer

Revisjonstilnærming

Inntekter/Kundefordringer

Vi har gjennomgått utvalgte rutiner, gjennomført analyser, og innhentet oppgaver for å få bekreftet skatt- og rammetilskudd og vi har attestert på større tilskuddsordninger. Vi har ved denne gjennomgangen ikke avdekket feil.

Kundefordringer

Vår gjennomgang av kundefordringer har ikke avdekket at det foreligger risiko for tap på kundefordringer som vil være vesentlig for regnskapet for 2019.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

2 Innkjøp

Regnskapsposter

- Kjøp av varer og tjenester
- Leverandørgjeld
- Bank

Revisjonstilnærming

Kjøp av varer og tjenester/leverandørgjeld

Vi har i forbindelse med interimrevisjonen gjennomgått sentrale rutiner på innkjøpsområdet og i forbindelse med momskompensasjon og ulike attestasjonsordninger foretatt stikkprøver av utgifter og kontroll av attestasjon og anvisning. Vi har ikke avdekket svakheter av betydning knyttet til innkjøp.

Leverandørgjeld

Vi har gjennomgått kommunens rutine for oppfølging av leverandørgjeld og foretatt kontroll av periodiseringer.

Bank

Administrasjonen praktiserer enefullmakt til bank i ferieperioder. Som kompensierende kontroll har administrasjonen sjekket omfang av transaksjoner som ikke er filoverføringer (filoverføringer har krav til to signaturer i utgangspunktet). Andelen transaksjoner som ikke er filoverføringer er svært begrenset og vi har ikke sett det nødvendig å gjøre stikkprøver ut i fra omfang og beløp.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

3

Lønn

Regnskapsposter

- Lønnskostnader
- Sykelønnsrefusjoner
- Annen godtgjørelse
- Reiseregninger
- Pensjonsmidler
- Pensjonsforpliktelse
- Pensjonskostnad
- Premieavvik

Revisjonstilnærming

Lønnskostnader/pensjoner

Vi har i forbindelse med interimrevisjonen gjennomgått internkontrollen på lønnsområdet. Vi har ikke avdekket svakheter av betydning. Vi har i forbindelse med årsoppgjørrevisjonen foretatt analyser og sett på avstemminger av skattetrekk, arbeidsgiveravgift, sykerefusjon mv. Vi har ikke avdekket feil.

Pensjoner

I forbindelse med årsoppgjørrevisjonen har vi kontrollert at pensjon er ført i henhold til aktuarberegning for 2019.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

4

Driftsmidler

Regnskapsposter

- Bygninger/tomter
- Maskiner og utstyr
- Inventar
- Av- og nedskrivninger

Revisjonstilnærming

Driftsmidler

I forbindelse med årsoppgjøret har vi gjennomgått avstemming av anleggskartotek mot regnskap og driftsmiddelnote til regnskapet. Det er ingen endringer i regnskapsprinsipper og vi er ikke kjent med at det foreligger nedskrivningsbehov.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

5

Finansområdet

Regnskapsposter

- Finansielle investeringer og plasseringer
- Gjeld
- Finansinntekter
- Finanskostnader

Revisjonstilnærming

Finansielle aktiva og gjeld

I forbindelse med årsoppgjørsrevisjonen har vi gjennomgått administrasjonens avstemminger av lån mot eksterne oppgaver. Vi har også gjennomgått beregning av minimumsavdrag.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

6 Periodiseringsposter

Regnskapsposter

- Kundefordringer
- Andre kortsiktige fordringer
- Leverandørgjeld
- Annen kortsiktig gjeld

Revisjonstilnærming

Periodisering

Vi har gjennomgått med administrasjonen rutiner for periodisering og gjennomgått vesentlige balanseposter pr 31.12.2019. Vi har også vurdert risiko for feil i periodisering av utgifter i forbindelse med vår gjennomgang av momskompensasjon for 1. termin 2020. Vi har ikke avdekket vesentlige feil i periodisering for 2019.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utdrede

7 Avsetning for forpliktelser

Regnskapsposter

- Annen kortsiktig gjeld
- Avsetning for forpliktelser

Revisjonstilnærming

Avsetning for forpliktelser

Vi har gjennomgått vesentlige avsetningsposter og annen kortsiktig gjeld pr 31.12.2019 og forespurt administrasjonen om det er hendelser etter balansedagen eller usikre forpliktelser som kan påvirke regnskapet for 2019. Vi er ikke kjent med at det foreligger forpliktelser som ikke er hensyntatt i regnskapet for 2019.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

8

Ikke-rutine transaksjoner

Regnskapsposter

- Potensielt alle

Revisjonstilnærming

Ikke-rutine transaksjoner

Vi er ikke kjent med ikke rutine transaksjoner av vesentlig betydning for regnskapet for 2019.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

9

Merverdiavgift

Regnskapsposter

- Merverdiavgift

Revisjonstilnærming

Merverdiavgift

Vi har løpende gjennom 2019 attestert på kommunens merverdiavgifts kompensasjonsoppgaver og foretatt nødvendige kontroller. Noen mindre feil er korrigert i dialog med administrasjonen.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

10

Investeringsregnskap

Regnskapsposter

- Postene i investeringsregnskapet

Revisjonstilnærming

Inntekter og utgifter

Vi har gjennomgått kommunens avslutning av investeringsregnskapet og vurdert skillet mellom drift og investering. Vi har ingen indikasjoner på vesentlige feil.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

11 Selvkost

Regnskapsposter

- Selvkostfond
- Selvkostnote

Revisjonstilnærming

Inntekter og utgifter

Vi har gjennomgått kommunens selvkostnote mot regnskapet og sett på alder på selvkostfond. Vi har ikke avdekket vesentlige avvik. I følge selvkostregnskapet er det på avløp et mindre fondsbeløp på kr 135 236 som er over 5 år. Dette er ikke i tråd med veileder for selvkostområdet som fra 1.1.2020 er erstattet med ny lovhjemmel om selvkost og egen selvkostforskrift. I forskriften er det satt en øvre grense på bruk av fond på 5 år etter at underskudd/overskudd oppstår.

Fokusområder ved revisjonen

12 Budsjett

Regnskapsposter

- Budsjettall i årsregnskapet

Revisjonstilnærming

Korrekte budsjettall i årsregnskapet

Vi har på stikkprøvebasis kontrollert at tall for opprinnelig og regulert budsjett i regnskapsoppstillingene samsvarer med vedtak. Budsjettavvik kommenteres i årsberetningen.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

13

Disponeringer / egenkapital

Regnskapsposter

- Disponeringer i årsregnskapet
- Noteinformasjon kapitalkonto og disposisjonsfond

Revisjonstilnærming

Disponeringer / egenkapital

Vi har gjennomgått administrasjonens dokumentasjon til årsregnskapet og kontrollert noter mot underliggende dokumentasjon. Vi har sett spesielt på avstemming av kretsløp, kapitalkonto, arbeidskapital og fond. Vi har ikke avdekket avvik.

Fokusområder ved revisjonen

Spesialister

D&A

Skepsis

Utfordre

14

Årsregnskap og årsberetning

Regnskapsposter

- Årsregnskap med noter
- Årsberetning

Revisjonstilnærming

Årsregnskap og årsberetning

Vi har gjennomgått årsregnskapet og kontrollert noter mot underliggende dokumentasjon og vår revisjon. Vi har sett at det er samsvar mellom årsberetning og årsregnskap.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AS, a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.

Document Classification: KPMG Confidential

Arkivsak-dok. 20/00058-9
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 38/20 ORIENTERING FRA REVISJONEN

Forslag til vedtak/innstilling:

Kontrollutvalget tar saken til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Kontrollutvalget ønsker orientering om blant annet følgende:

Forenklet etterlevelseskontroll (FEK)

Ifølge kommuneloven § 24-9 skal revisor årlig avgi en skriftlig uttalelse om forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen innen 30.juni hvert år. Imidlertid er det vedtatt en midlertidig lov hvor fristen er utsatt til 15.september 2020.

For 2019 er det valgt å foreta en forenklet etterlevelseskontroll med *offentlige anskaffelser*.

Det er ønskelig med en orientering om status for arbeidet med uttalelsen.

Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV)

Kontrollutvalget bestilte 16.01.2020 i sak 5/20 å få utarbeidet en Risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) som grunnlag for 1) *Plan for forvaltningsrevisjon* og 2) *Plan for eierskapskontroll* for perioden 2020-2023.

Det er ønskelig med en orientering om status for arbeidet med Risiko- og vesentlighetsvurderingen.

Arkivsak-dok. 20/00061-5
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 39/20 REFERAT OG ORIENTERINGER

Forslag til vedtak/innstilling:

Referat- og orienteringssakene tas til orientering.

Vedlegg:

Skriv inn vedlegg her

Saksframstilling:

Referatsaker (RS):

RS 04/20 **Kontrollutvalgets årsplan 2020 - orientering til kommunestyret, saksprotokoll KST sak 20/20 (vedlagt)**

Orienteringssaker (OS):

OS 10/20 **Menova AS årsrapport 2019 (vedlagt)**

OS 11/20 **Oversikt over saker til behandling 2020, pr 10.06.2020 (vedlagt)**

HOLE kommune

Saksframlegg

Saksbehandler	Dok.dato	Arkiv	ArkivsakID
Marthe Hagelsteen	12.05.2020	FE - 210	20/775

Saksnr	Utvalg	Type	Dato
020/20	Kommunestyret	PS	25.05.2020

Kontrollutvalgets årsplan 2020 - orientering til kommunestyret

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2020 til orientering.

Kommunestyret - 020/20

25.05.2020

Møtebehandling:

Leder for kontrollutvalget var til stede og minnet kommunestyret om at de har anledning til å komme med ideer til forvaltningsrevisjon og andre saker.

Kontrollutvalgets innstilling ble enstemmig vedtatt.

VEDTAK - Kommunestyret:

Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsplan for 2020 til orientering.

Saksopplysninger

Kontrollutvalget har utarbeidet en årsplan for sin kontrollvirksomhet for 2020. Planen angir hovedmålene for kontrollutvalgets arbeid, og inneholder en strategi for hvordan utvalget ønsker å ivareta oppgavene sine.

Planen inneholder også en oversikt over de områder som er prioritert og hvilke kontrolloppgaver som vil stå i fokus.

Konklusjon

Saken legges frem kommunestyret til orientering.

Aktuelle lover, forskrifter, avtaler m.m.:

[Forskrift om kontrollvalg og revisjon](#)

Vedlegg:

Oversendelse av Kontrollutvalgets årsplan 2020
Hole KU årsplan 2020

Menova AS

Årsrapport for 2019

Årsberetning

Årsregnskap

- Resultatregnskap**
- Balanse**
- Kontantstrømoppstilling**
- Noter**

Revisjonsberetning

Styrets årsmelding for 2019

Side 3

Menova AS formål og omfang

Menova AS er en arbeidsinkluderingsbedrift for ringeriksregionen, heleid av Ringerike og Hole kommune med henholdsvis 93,33 % og 6,67 %. Selskapet er lokalisert i Follummoveien 84, Storgata 11 og Hønefoss Bru 1B. Det er ikke foretatt noen vedtektsendringer i selskapet i løpet av siste driftsår.

Selskapet skal utvikle og drive tilbud om jobb og aktiviteter til personer hjemmehørende i Ringeriksregionen som:

- Trenger en varig tilrettelagt arbeidsplass
- Har behov for mer bistand og støtte enn det NAV tilbyr for å komme i jobb
- Faller utenfor det ordinære arbeidslivet.

Dette basert på oppdrag og avtaler med det offentlige, herunder NAV, kommuner og fylker.

Menova AS er godkjent tiltaksarrangør for NAV, og har NAV kontorene i Ringerike, Hole, og Jevnaker som oppdragsgivere for ulike arbeidsmarkedstiltak.

Kvalitetssystemet Equass er Menovas garanti for at arbeidssøkere blir trygt og forsvarlig ivaretatt av kompetente veiledere og tilretteleggere i Menova.

Side 4

Arbeid og fokusområder

I 2019 har Menova hatt 233 personer i tiltakene Avklaring og Arbeidsforberedende trening (AFT) og Varig tilrettelagt arbeid (VTA). Vi har hatt en lærling og en lærekandidat. To personer er ordinært ansatte, med varig lønnstilskudd. I tillegg har vi gjennomført en runde med 10 ukers språkopplæring. Dette kurset startet med 16 deltagere og ble avsluttet med 14 deltagere.

Arbeidsinkluderingsavdelingen:

Arbeidsinkluderingsavdelingen har i 2019 hatt stor nytte av flyttingen til Storgata 11, med større nærhet til NAV, og lettere tilgang for arbeidssøkerne. Samarbeidet med NAV har i flere år vært betraktet som godt. I 2019 vurderes samarbeidet med vår største kunde og premissleverandør å ha vært enda tettere og bedre enn tidligere. Dette gjenspeiles i kundeundersøkelsen for NAV, der de gir den høyeste score på tilfredsheten på samarbeidet siden undersøkelsene startet.

Resultatene fra deltakerundersøkelsen 2019 viser at for tiltaket AFT (APS fram til 2018) har deltakertilfredsheten aldri vært så høy: 5,33 – opp fra 5,03, som var all time high i 2018. For Avklaring var det en svak nedgang: 5,25 mot 5,33 i 2018. 5,25 er likevel den nest høyeste scoren registrert i tiltaket.

Tall oppstilling

Side 5

Om virksomheten på Kilemoen (en side og bilder av hvert av produksjons – og treningsområdene)

Menova har egne produksjons - og treningsavdelinger for deltakere i tiltakene VTA, lærlinger, lærekandidater. Disse benyttes også til arbeidsavklaring -og praksisplasser når dette er hensiktsmessig. Produksjons- og treningsavdelingene i 2019 har bestått av Montasje, Jobbfrukt/distribusjon, Kantine og Industrivaskeri. Vi er opptatt av å drive mest mulig ordinære arbeidsplasser, med de plikter og rettigheter dette innebærer. På denne måten skal det være kortest mulig vei fra arbeid hos Menova til arbeid i en ordinær bedrift.

De nybygde og oppgraderte delene på Kilemoen ble overtatt fra entreprenør 1. juni. Vi har nå et oppgradert og funksjonelt bygg som er godt tilpasset VTA virksomhet.

Bilder fra produksjonsenhetene med fakta bokser om leveransevolumer

Side 6

Industrivaskeriet er den suverent største produksjons- og treningsarenaen i Menova. Minimum 20 VTA (produksjonsmedarbeidere) må daglig være på plass for at produksjon og leveransene skal gå knirkefritt. Det er intet problem med å gi meningsfull sysselsetting til 40 VTA (produksjonsmedarbeidere). Arbeidsoppgavene i Industrivaskeriet representerer også en god trening og forberedelse til å arbeide i andre produksjonsbedrifter.

I løpet av de siste årene har Industrivaskeriet blitt vesentlig oppgradert med både maskiner, sertifiseringer, kompetanse og lokaler. I dag kan Menova sitt Industrivaskeriet tilby komplette tjenester, utleie av tøy og vask, til helseinstitusjoner, hoteller og andre bedrifter:

- Helseuniformer
- Sengetøy
- Håndklær/kluter
- Arbeidstøy
- Matter
- Mopper.

Vi er et kortreist grønt alternativ med høy servicegrad. Koronasituasjonen våren 2020 har vist hvor kritisk arbeidet som utføres i Industrivaskeriet er. At vi var sertifisert i bransjestandarden for vask av helsetøy fra Norske Vaskeriers Kvalitetstilsyn gjorde at vi var godt forberedt til å håndtere vask av smittetøy.

Side 7

Matchbox har hatt et spesielt fokus i 2019. Ringerike kommune, i samarbeid med NAV Ringerike, valgte å satse på Menova som gjennomfører av et arbeidsrettet tiltak for ungdom (18 til 30 år) som mottar stønad etter sosialtjenesteloven. Dette for å styrke deres muligheter for overgang til arbeid og selvforsørgelse. Matchbox flyttet i løpet av året inn i mer hensiktsmessige lokaler i Hønefoss Bru 1B i Hønefoss sentrum.

Siden november 2018 har 64 ungdommer startet opp i Matchbox (pr 31.12.19).

- 38 ungdommer har pr 31.12.19 avsluttet i Matchbox. Av disse har 27 ungdommer (71 %) helt eller delvis erstattet økonomisk sosialhjelp:
  - 15 til jobb
  - 9 til skole.
  - 3 til annen attføring og/eller overgang til AAP.
- De resterende er i ulike stadier på vei mot jobb eller utdanning. Noen trenger god tid for å komme i posisjon
  - Vi har en grunnleggende tro på alle har talent for noe, og at det er noe som bør kunne omsettes i en eller annen form for jobbtilknytning eller en utdanning.
  - Vi har ingen som vi vil definere som «kan ikke jobbe». Et fåtall er helt klar for jobb ved oppstart, og må i ulik grad «lære seg å jobbe».
- Alle de 64 ungdommene har gjennomført en reise og gjort verdifulle erfaringer i Matchbox og/eller som et resultat av Matchbox.
  - De som har gått til skole eller jobb er det gjort rede for over. De øvrige som har sluttet har gjort det fordi de har flyttet til annen kommune, må «gå en omvei», eller på annen måte ikke vært klare for å nyttiggjøre seg vårt tilbud. Eksempel kan være behandlingstilbud innen rus- eller psykiatri.
  - Uansett grunn til avslutning i Matchbox er vi opptatt at den skjer på en profesjonell og oppbyggende måte. Hvis Matchbox ikke er riktig nå, så kan det være det på et senere tidspunkt. Dette er et viktig signal og perspektiv for de som er blant de yngste. Å påføre den unge nye «tap» er noe vi gjør alt for å unngå. Det har de ofte hatt mer enn nok av fra tidligere.
  - Mange av ungdommene har valgt å holde kontakt med Matchbox i en eller annen grad også etter at de har avsluttet. Dette gjelder uansett grunn.

Arbeidet har siden oppstarten vært basert på fire grunnleggende prinsipper:

- Selvdisiplin.
- Å tenke jobb og utdanning på kort og lang sikt.
- Mestringstro - troen på at den enkelte har talent for noe.
- Å ta ansvar for eget liv, inklusiv:
  - Vektlegging av den enkelte sitt ansvar for å skaffe seg jobb – også med nødvendig hjelp.
  - Alle har et ansvar for å bidra til et bærekraftig samfunn ved å redusere press på velferdsordningene.

Dette har skjedd gjennom:

- Matchbox er et fellesskap. Det innebærer at alle har et ansvar for at det fungerer som et sted hvor deltakere velger å komme. Fellesskapet, arbeidet og dynamikken i gruppen er en viktig forberedelse til et liv i jobb/utdanning.
- Matchbox som en egen merkevare. Dette som noe positivt for ungdommen, du får hjelp til å finne en vei mot selvforsørgelse. For arbeidsgivere vil vi at det skal være et stempel på kvalitet. Alle har vi ansvar for det omdømme Matchbox har i samfunnet rundt oss. Ingen får «tukle» med det.
- Å bruke gruppe som arbeidsform. Erfaringene med gruppe er gjennomgående svært gode.
  - Vi ser at ungdommene både inspirerer, motiverer, korrigerer og utfordrer hverandre. Kraften i et likemannsarbeid kan derfor ikke undervurderes.
- Vi har likevel et parallelt tilbud om veiledning og oppfølging gjennom individuelle samtaler: både planlagte og mer ad-hoc (når «det brenner, løser vi det der og da»).
- Så mye involvering som mulig. Deltagerne utfordres selv til å stille spørsmål og finne svar. Dette sammen med gode diskusjoner rundt sentrale tema skal styrke den enkelte i jakten på jobb, samt få – og beholde den.

- Direkte språk, tydelige forventinger med en konsekvens ved brudd. Vi har etablert et sett med regler i Matchbox. Disse skal respekteres på samme måte som lover og regler ellers i samfunnet. Tydelighet verdsettes i gruppen.

Bilder fra Matchbox med fakta bokser om virksomheten

Side 8

Samfunnsregnskap

Menova sin drift skaper verdier for Ringerikssamfunnet på flere måter. Følgende samfunnsregnskap fremlegges for 2019:

- Av 64 deltakere avsluttet i AFT har 44 % fått ny jobb, startet utdanning eller sikret sin jobbtilknytning.
  - o Dette i form av at 8 arbeidssøkere har gått til jobb uten lønnstilskudd, 4 til jobb med lønnstilskudd, 3 til arbeid i kombinasjon med andre ytelser fra NAV, 1 til arbeid i kombinasjon med gradert uførepensjon, 10 til arbeid med bonuslønn i kombinasjon med uføretrygd 1 til egenfinansiert utdanning og 1 til utdanning finansiert av NAV.
- Av 152 deltagere i Avklaring har 68 % fått en Jobbplan. Gode jobbplaner er helt avgjørende for å komme videre i prosessen mot jobb.
  - o I tillegg har 20 deltagere enten fått ny jobb eller sikret sin jobbtilknytning. Dette i form ved at 1 arbeidssøker har gått til jobb uten lønnstilskudd, 4 i arbeid i kombinasjon med uførepensjon, og 10 til arbeid med uførepensjon og bonuslønn.
- 14 personer har gjennomført språkkurs for fremmedspråklige i regi av Menova. Ved kursets slutt hadde samtlige deltagere gått minimum opp et nivå på den standard måling som foretas av språkkurs.
- 38 ungdommer har pr 31.12.19 avsluttet i Matchbox. Av disse har 27 ungdommer (71 %) helt eller delvis erstattet økonomisk sosialhjelp:
  - o 15 til jobb
  - o 9 til skole.
  - o 3 til annen attføring og/eller overgang til AAP.
- Vi har i snitt 45,34 medarbeidere ansatt i tilrettelagt arbeid. Lojaliteten hos disse medarbeiderne er meget høy. Disse medarbeiderne har mottatt kr. 1 845 663,- i lønn og kr. 107 354,- i sykepenger og permisjoner med lønn. Dette som et verdifullt supplement til deres uføretrygd. Utbetalt lønn er mer/høyere enn Menova mottar i driftstilskudd fra Ringerike og Hole kommune. Det er videre dokumentert at kostnader for oppfølging av personer i VTA i helsevesenet og kommunale instanser er lavere enn de som ikke er på arbeid via VTA tiltak.

I sum skaper og sparer Menova det offentlige og Ringerikssamfunnet for verdier som langt overstiger det totale tilskuddet vi mottar fra NAV og eierkommunene, totalt kr. 21 432 576,-. I tillegg handler satsing på Menova og den type virksomhet vi driver om et samfunnsetisk spørsmål – ønsker vi et samfunn hvor alle har en plikt og rett til å bidra med sin arbeidskapasitet, basert på enkeltes forutsetninger, eller ønsker vi et samfunn hvor utenforskap til arbeidsliv og meningsfylt aktivitet blir situasjonen for en stadig voksende del av befolkningen.

Side 9

Styrets arbeid

Det er blitt avholdt 8 styremøter i løpet av 2019. Det har blitt behandlet 67 saker i løpet av året. Styret har vektlagt å få kontinuerlig rapportering om økonomi og drift, samt drøfte og gi føringer for sentrale valg og utviklingsaktiviteter. I tillegg har styreleder hatt løpende dialog med daglig leder.

Likestilling

Menova hadde i 2019 24 fast ansatte i hel- og deltidsstillinger som utgjorde 22,7 årsverk. Fordelingen blant disse var 13 kvinner og 11 menn. Ledergruppen besto av 3 kvinner og 4 menn. Styret hadde en sammensetning av 2 kvinner og 3 menn. I tillegg har styret en observatør som er kvinne.

Selskapet har en god fordeling mellom kvinner og menn og ønsker kontinuerlig å legge til rette for dette. Alle stillingsutlysninger er åpne for både menn og kvinner.

Styret har ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling.

Tiltak mot diskriminering

Menova har, med henvisning til Likestillingsloven og Diskrimineringsloven, vedtatt verdier og etiske retningslinjer som formulerer selskapets grunnleggende menneskesyn og er beskrevet i vårt ledelses- og kvalitetssystem Equass;

”Menovas medarbeidere har et menneskesyn som innebærer at alle mennesker er like mye verdt uavhengig av alder, kjønn, rase, religion og legning, intellektuelle og fysiske forutsetninger. Dette betyr at alle møtes med ydmykhet, respekt og likeverd, og at alle har krav på å bli tatt på alvor.”

Arbeidsmiljø, helse og sikkerhet

Det interne HMS arbeidet blir fortsatt godt ivaretatt av selskapets HMS-koordinator, i samarbeid med verneombudene. Det er i løpet av 2019 gjennomført tre AMU- møter.

Det er ikke registrert tilfeller av mindre arbeidsulykker i 2019.

Fraværet i 2019 var på 6,2 % som er 0,3 % høyere enn i 2018. Det er store forskjeller mellom de enkelte avdelingene i sykefraværsprosent.

Side 9

Ytre miljø

Bedriften er opptatt av å unngå forurensing av det ytre miljø og har følgelig etablert nødvendig tiltak på dette området. Menova har ut i fra selskapets behov og type aktiviteter investert i anbefalte og miljøvennlige energiløsninger. Vårt Industrivaskeri er godkjent Miljøfyrtårn. All bruk av kjemikalier er godkjent etter europeiske forskrifter og regler. Det er ikke andre forhold ved virksomheten, dens innsatsfaktorer eller produkter som antas å kunne medføre negativ påvirkning av det ytre miljø. Problemafvallet blir håndtert etter gjeldende forskrifter og regelverk. Bedriften har kildesortering av papp/papir, plast og matavfall og skåner på denne måten miljøet. Det foreligger ikke pålegg fra offentlig myndighet.

Side 10

Utvikling i resultat og framtidutsikter

Resultatet i 2019 er pluss kr. 1 243 385,- etter finans og salg av anleggsmidler.

Menova er nå tilbake på et plussresultat etter to år med minusresultat. En betydelig endrings- og utviklingsprosess er gjennomført. Rammebetingelsene til Menova er fortsatt i endring. Størst risiko er fortsatt reduksjon i oppdrag fra NAV.

Koronaviruset har ikke noen betydning for regnskapet 2019. Koronaviruset kommer til å påvirke drift og lønnsomhet i 2020. Dette gjennom:

- Reduserte salgsinntekter i Industrivaskeriet pga. stopp i leveranser til våre hotellkunder
- Færre Jobbfruktleveranser fordi mange har stoppet sine abonnement
- Mindre aktivitet i vår monteringsavdeling
- Lavere innsøking fra NAV i de ulike tiltakene grunnet forsinkelse i deres arbeid grunnet korona.

Selskapet vil følge situasjonen, utviklingen og konsekvenser av koronasituasjonen nøye.

Koronaviruset vil føre til at svært mange blir arbeidsledige på Ringerike, som i resten av landet. Det er gruppene som Menova arbeider med som kommer de til å få det tøffest i å komme ut eller tilbake i jobb:

- Ungdom uten fagutdanning og/eller uten arbeidserfaring
- Fremmedspråklige
- Personer med store «hull» i sine cv
- Seniorer som må gjøre skift i bransje/jobb på slutten på sin arbeidskarriere.

En tilleggsdimensjon som gjør disse gruppene mer sårbare enn de har vært, er usikkerheten i arbeidsmarkedet; Hvilke bedrifter vil fortsatt ha drift i framtiden, hvilke nye bedrifter kommer til og hvilken kompetanse blir etterspurt?

I tillegg har vi kapasitet og kompetanse til å gi psykisk utviklingshemmede et bedre og mer fremtidsrettet arbeidstilbud.

Ringerikssamfunnet har behov for lokalt styrt og forankret kompetanse innen arbeidsinkludering og utvikling/drift av arbeidsplasser for de personer som trenger spesiell tilrettelegging. Dette som et supplement og tillegg til NAV.

Side 11

Årsregnskapet

Totalomsetningen for 2019 endte på kr. 41 065 935,- som er kr. 4 469 331,- høyere enn 2019.

Av denne omsetningen utgjorde kr. 25 693 633,- salg av tiltakstjenester til NAV og kommuner, og utgjorde 62,5 % av totalomsetningen. Den øvrige omsetningen på kr. 15 372 302,- er salg av tjenester på kommersielle vilkår til ulike bedrifter og eierkommunene. Dette utgjør 37,5 %.

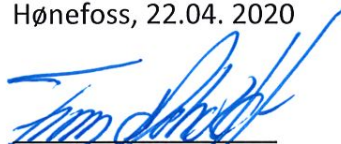
Likviditeten og soliditeten er fortsatt meget sterk ved utgangen av 2019. Styret anser selskapets evne og ressurser til å sikre positiv inntjening på sikt for akseptable. Selskapets bekrefter at grunnlag for fortsatt drift er til stede, og årsregnskapet er satt opp under denne forutsetningen.

Etter styrets oppfatning gir regnskapet rettviseende oversikt over utviklingen og resultatet av selskapets virksomhet og av den finansielle stilling pr. 31.12.2019.

Egenkapitalen i Menova AS er pr. 31. desember 2019 på kr. 60 601 404,-. Det gir en egenkapitalandel på 92,8 %.

Årets resultat, et overskudd på kr. 1 243 385, - overføres til annen egenkapital.

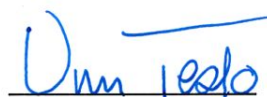
Hønefoss, 22.04. 2020

Finn Moholdt
styreleder

Trygve Lie
nestleder

Unn Teslo
styremedlem

Jan Egil Lyng
styremedlem

Mona Hunstad Pedersen
styremedlem

Magne Enger
daglig leder

Menova AS

Resultatregnskap

Beløp vises i hele norske kroner

	Note	2019	2018
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	2	15 372 302	17 188 595
Annen driftsinntekt	2	25 693 633	19 408 009
Sum driftsinntekter		<u>41 065 935</u>	<u>36 596 604</u>
Driftskostnader			
Varekostnad		2 198 635	3 768 176
Lønnskostnad	3, 9	18 537 170	19 640 113
Avskrivning	4	3 309 938	3 902 374
Nedskrivning	4	3 817 709	0
Annen driftskostnad	3	12 112 335	10 957 426
Sum driftskostnader		<u>39 975 787</u>	<u>38 268 089</u>
Driftsresultat		<u>1 090 148</u>	<u>-1 671 485</u>
Finansinntekter og finanskostnader			
finansinntekt		187 231	66 823
finanskostnad		33 995	1 096
Netto finansposter		<u>153 236</u>	<u>65 727</u>
Resultat før skattekostnad		<u>1 243 384</u>	<u>-1 605 758</u>
Årsresultat		<u>1 243 384</u>	<u>-1 605 758</u>
Overføringer og disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	8	<u>1 243 384</u>	<u>-1 605 758</u>

Menova AS

Balanse pr. 31. desember

Beløp vises i hele norske kroner

	Note	2019	2018
Anleggsmidler			
<i>Varige driftsmidler</i>			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	30 949 800	48 687 180
Maskiner	4	6 743 800	6 494 000
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner	4	2 710 500	2 621 400
Sum varige driftsmidler		<u>40 404 100</u>	<u>57 802 580</u>
Sum anleggsmidler		<u>40 404 100</u>	<u>57 802 580</u>
Omløpsmidler			
Varer	5	<u>242 740</u>	<u>124 480</u>
<i>Fordringer</i>			
Kundefordringer		2 042 586	2 442 026
Andre fordringer		1 545 477	3 325 761
Sum fordringer		<u>3 588 063</u>	<u>5 767 787</u>
Bankinnskudd	6	<u>21 055 867</u>	<u>5 638 664</u>
Sum omløpsmidler		<u>24 886 670</u>	<u>11 530 931</u>
Sum eiendeler		<u>65 290 770</u>	<u>69 333 511</u>

Menova AS

Balanse pr. 31. desember

Beløp vises i hele norske kroner

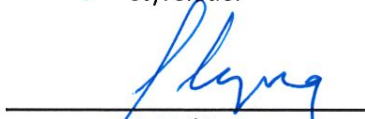
	Note	2019	2018
Egenkapital			
<i>Innskutt egenkapital</i>			
Aksjekapital	7, 8	4 500 000	4 500 000
Overkurs	8	<u>1 713 566</u>	<u>1 713 566</u>
Sum innskutt egenkapital		<u>6 213 566</u>	<u>6 213 566</u>
<i>Opptjent egenkapital</i>			
Annen egenkapital	8	<u>54 387 838</u>	<u>53 144 454</u>
Sum opptjent egenkapital		<u>54 387 838</u>	<u>53 144 454</u>
Sum egenkapital		<u>60 601 404</u>	<u>59 358 020</u>
Gjeld			
<i>Kortsiktig gjeld</i>			
Leverandørgjeld		1 148 881	6 473 396
Skyldige offentlige avgifter	6	1 411 390	1 380 044
Annen kortsiktig gjeld		<u>2 129 095</u>	<u>2 122 051</u>
Sum kortsiktig gjeld		<u>4 689 366</u>	<u>9 975 491</u>
Sum gjeld		<u>4 689 366</u>	<u>9 975 491</u>
Sum egenkapital og gjeld		<u>65 290 770</u>	<u>69 333 511</u>

31. desember 2019
Hønefoss, 22. april 2020

Finn Moholdt
styreleder

Trygve Lie
nestleder

Unn Teslo
styremedlem

Jan Egil Lyng
styremedlem

Mona Hunstad Pedersen
styremedlem

Magne Enger
daglig leder

Menova AS

Kontantstrømoppstilling

Beløp vises i hele norske kroner

	2019	2018
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
Årsresultat	1 243 384	-1 605 758
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	-212 721
Avskrivning	3 309 938	3 902 374
Nedskrivning	3 817 709	0
Endring i varelager, kundefordringer og leverandørgjeld	-5 043 335	5 429 043
Endring i andre tidsavgrensningsposter	1 818 674	-2 041 564
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	<u>5 146 370</u>	<u>5 471 374</u>
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Innbetalinger ved salg av varige driftsmidler	12 908 548	836 402
Utbetalinger ved kjøp/påkostning varige driftsmidler	-2 637 714	-12 449 105
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	<u>10 270 834</u>	<u>-11 612 703</u>
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	<u>0</u>	<u>0</u>
Netto endring i likvider i året	15 417 204	-6 141 329
Kontanter og bankinnskudd per 01.01	5 638 664	11 779 993
Kontanter og bankinnskudd per. 31.12	<u>21 055 868</u>	<u>5 638 664</u>

Menova AS

Noter til regnskapet for 2019

Beløp vises i hele norske kroner

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for små foretak.

Salgsinntekter

Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Tilskudd

Tilskudd regnskapsføres til verdien av tilskuddet på transaksjonstidspunktet. Tilskudd inntektsføres når selskapet har juridisk rett til tilskuddet. Opptjent tilskudd tidsavgrenses under andre fordringer.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for øvrige kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke antatt tap.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Anskaffelseskost vurderes etter FIFO- prinsippet. Egentilvirkede ferdigvarer og varer under tilvirkning er vurdert til full tilvirkningskost. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid. Direkte vedlikehold av driftsmidler kostnadsføres løpende under driftskostnader, mens påkostninger eller forbedringer tillegges driftsmidlets kostpris og avskrives i takt med driftsmidlet. Dersom gjenvinnbart beløp av driftsmiddelet er lavere enn balanseført verdi foretas nedskrivning til gjenvinnbart beløp. Gjenvinnbart beløp er det høyeste av netto salgsverdi og verdi i bruk. Verdi i bruk er nåverdien av de fremtidige kontantstrømmene som eiendelen vil generere.

Pensjoner

Selskapet har innskuddspensjon hvor årlig premie kostnadsføres.

Skatter

Selskapet er en arbeidsmarkedsbedrift. Selskapet har ikke erverv til formål og driver således ikke skattepliktig virksomhet.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Menova AS

Noter til regnskapet for 2019

Beløp vises i hele norske kroner

Note 2 - Salgsinntekter

	2019	2018
<i>Salgsinntekt</i>		
Vaskeri	11 908 867	11 414 158
Jobbfrukt	2 397 548	2 133 292
Snekkeriet	0	2 267 345
Andre salgsinntekter	1 065 887	1 373 801
	<u>15 372 302</u>	<u>17 188 596</u>
<i>Annen driftsinntekt</i>		
Tilskudd Varig tilrettelagt arbeid, NAV	6 601 918	6 189 932
Tilskudd Arbeidsforberedende trening, NAV	8 478 706	8 593 060
Tilskudd Matchbox, NAV	2 500 000	500 000
Tilskudd Kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift, NAV	270 522	340 776
Tilskudd Jobbhjelperen, avklaring, NAV	1 818 651	1 787 401
Driftstilskudd Ringerike Kommune	1 225 332	1 171 094
Driftstilskudd Hole Kommune	285 930	297 546
Driftstilskudd Jevnaker Kommune	159 091	73 862
Lærings- og lærerkandidattilskudd	92 427	241 615
Gevinst ved salg av anleggsmidler	4 261 057	212 722
	<u>25 693 634</u>	<u>19 408 008</u>
<i>Totale driftsinntekter</i>		
Salgsinntekt	15 372 302	17 188 595
Annen driftsinntekt	25 693 633	19 408 009
	<u>41 065 935</u>	<u>36 596 604</u>

Menova AS

Noter til regnskapet for 2019

Beløp vises i hele norske kroner

Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

<i>Lønnskostnader</i>	2019	2018
Lønninger	15 235 481	16 329 342
Arbeidsgiveravgift	2 275 921	2 433 738
Pensjonskostnader	634 517	606 437
AFP	244 200	181 447
Godtgjørelse til styret	325 350	313 900
Andre personalkostnader	961 160	929 904
Refusjon	-1 139 459	-1 154 655
Sum	<u>18 537 170</u>	<u>19 640 113</u>

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt totalt 23,5 årsverk.

Menova hadde 24 fast ansatte, i hel- og deltidsstillinger som har utført 22,7 årsverk (24,1 årsverk i 2018). I tillegg hadde de 1 tiltaksplass i KIA (Kvalifisering i arbeidsmarkedsbedrift) som er lærling. Selskapet har også 42 plasser for personer i VTA (Varig tilrettelagte arbeidsplasser). Disse personene er ikke å anse som ansatte i følge regnskapsloven, men blir ansett som ansatte etter arbeidsmiljøloven.

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjonsutgifter	Andre godtgjørelser
Daglig leder	804 425		70 329

Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:

	2019
Revisjon	51 000
Andre tjenester	63 425

Merverdiavgift er ikke inkludert i revisjonshonoraret.

Menova AS

Noter til regnskapet for 2019

Beløp vises i hele norske kroner

Note 4 - Varige driftsmidler

Beløp vises i hele norske kroner

	Eiendommer	Maskiner	Transport- midler	Inventar og utstyr	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	63 523 656	14 844 461	3 057 978	13 854 562	95 280 657
Tilgang kjøpte driftsmidler	23 830 605	1 229 163	0	1 408 551	26 468 319
Avgang solgte driftsmidler	-29 527 412	-40 000	0	0	-29 567 412
Anskaffelseskost 31.12.	57 826 849	16 033 624	3 057 978	15 263 113	92 181 564
Akk.avskrivning 31.12.	-26 877 049	-9 289 824	-2 609 978	-13 000 613	-51 777 464
Balanseført pr. 31.12.	30 949 800	6 743 800	448 000	2 262 500	40 404 100
Årets avskrivninger	1 051 123	939 363	188 200	1 131 251	3 309 937
Årets nedskrivninger	3 817 709	0	0	0	3 817 709
Økonomisk levetid	10-40 år	3-10 år	5 år	3-5 år	
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	

Note 5 - Varer

	2019	2018
Råvarer	242 740	124 480

Note 6 - Bankinnskudd

	2019
Bundne skattetreksmidler utgjør	635 319

Note 7 - Aksjekapital og aksjonærinformasjon

Aksjekapitalen består av:

	Antall	Pålydende	Balanseført
Aksjer	300	15 000	4 500 000

Oversikt over aksjonærene i selskapet pr. 31.12:

	Ordinære aksjer	Eier- andel	Stemme- andel
Ringerike kommune	280	93,33 %	93,33 %
Hole kommune	20	6,67 %	6,67 %
Sum	300	100,00 %	100,00 %

Menova AS

Noter til regnskapet for 2019

Beløp vises i hele norske kroner

Note 8 - Egenkapital

Beløp vises i hele norske kroner

	Aksjekapital	Overkurs	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital 01.01.2019	4 500 000	1 713 566	53 144 454	59 358 020
Årsresultat	0	0	1 243 384	1 243 384
Egenkapital 31.12.2019	4 500 000	1 713 566	54 387 838	60 601 404

Note 9 - Pensjoner

Beløp vises i hele norske kroner

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Spesifikasjon av årets pensjonskostnad:

	2019	2018
Innbetalt premie avtalefestet pensjon	244 200	181 447
Pensjonspremier innskuddsbasert pensjonsordning	634 517	606 437
Netto pensjonskostnad	878 717	787 884

Avtalefestet pensjon

Selskapet deltar i LO/NHO ordningen som innebærer at alle ansatte kan velge å gå av med førtidspensjon fra og med 62 år.

Note 10 - Hendelser etter balansedagen

Inntreffelsen av koronaviruset har ikke noen betydning for regnskapet 2019. Koronaviruset kommer til å påvirke drift og lønnsomhet i 2020 gjennom reduserte salgsinntekter i Industrivaskeriet, stopp i leveranser til våre hotell kunder, jobbfrukt hvor mange har sagt opp/stoppet sine abonnement, og mindre aktivitet i montasje. Den store negative effekten vil være om NAV stopper eller reduserer tiltak. Dette vil koste Menova dyrt. Selskapet følger situasjonen og utviklingen nøye.

Ernst & Young AS

v/ Håvard Norstrøm

Denne uttalelsen gis i forbindelse med deres revisjon av årsregnskapet for Menova AS for regnskapsåret avsluttet 31. desember 2019. Vi erkjenner at denne uttalelsen fra ledelsen utgjør et vesentlig grunnlag for at dere som revisorer skal kunne uttale dere om hvorvidt årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling pr. 31 desember 2019 og for resultatet og kontantstrømmen i regnskapsåret i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge. Selskapsregnskapet er avlagt etter regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge.

Vi er klar over at formålet med deres revisjon er å uttrykke en mening om årsregnskapet og at revisjonen er utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Dette innebærer en gjennomgang av regnskapssystem, internkontroll og annen relevant informasjon i et omfang dere har funnet hensiktsmessig etter forholdene. Gjennomgangen er ikke utformet for og kan heller ikke forventes å identifisere og avdekke alle misligheter, mangler, feil og andre uregelmessigheter som eventuelt måtte forekomme.

Med denne bakgrunnen bekrefter vi, ut fra vår kunnskap og vår beste overbevisning og etter å ha gjort de undersøkelsene vi har funnet nødvendig for å være informert, følgende forhold:

A. Årsregnskap og bokføring

1. Vi har oppfylt våre forpliktelser for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge slik det er angitt i engasjementsbrevet for oppdraget.
2. Som selskapets ledelse erkjenner vi vårt ansvar for at regnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. pr. 31. desember 2019. Vi mener at årsregnskapet, som det er henvist til over, gir et rettviseende bilde av selskapets økonomiske stilling og for resultatet og kontantstrømmene i overensstemmelse med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk i Norge og at årsregnskapet ikke inneholder vesentlige feil, herunder utelatelse. Vi har godkjent årsregnskapet.
3. De vesentlige regnskapsprinsippene som er brukt i utarbeidelsen av årsregnskap, er beskrevet på en tilfredsstillende måte.
4. Etter vår mening har selskapet et internkontrollsystem som gjør det mulig å utarbeide et årsregnskap uten vesentlige feil, hverken som følge av ubevisste feil eller misligheter.
5. Vi er ikke kjent med feil i siste års regnskap som ikke er korrigeret.

B. Brudd på lover og regler samt misligheter

1. Vi er ansvarlig for at driften av selskapet utføres i henhold til lover og regler og skal identifisere og håndtere alle eventuelle brudd på relevante lover og regler.
2. Vi er ansvarlig for implementering og drift av regnskaps- og internkontrollsystemer som er utformet for å forhindre og avdekke misligheter og feil.
3. Vi har informert om resultatene av vår vurdering av risikoen for at årsregnskapet kan inneholde vesentlige feil som skyldes misligheter.

Menova AS

Postadresse: Postboks 3005, 3501 Hønefoss

E-post: post@menova.no

Web: www.menova.no Form 4200 (R) (jan. 2019)

Telefon: 32 18 13 10

Bank: 2280.05.20995

Telefaks Industrivaskeriet: 32 11 36 69

Foretaksnummer: 965 102 671 MVA

MENOVA

4. Vi kjenner ikke til eller har mistanke om brudd på lover eller regler eller misligheter som kan ha skadet selskapet (uavhengig av kilde eller form og inkluderer anklager fra såkalte varslere), herunder forhold som:
- misligheter og/eller feil som berører regnskap og økonomi
  - lover og regler som direkte påvirker hvordan vesentlige beløp og noter fastsettes i årsregnskapet
  - lover og regler som indirekte kan påvirke beløp og noter i årsregnskapet, men som kan være vesentlige når det gjelder driften av selskapet, evnen til å fortsette virksomheten eller unngå vesentlige bøter
  - involverer ledelsen, ansatte med viktige roller innen internkontroll eller andre
  - eventuelle påstander om misligheter, mistanker om misligheter eller brudd på lover og regler som er kommunisert av ansatte, tidligere ansatte, analytikere, tilsynsmyndigheter eller andre.

C. Informasjon som er gjort tilgjengelig og bekreftelse av at den er fullstendig

1. Vi har gitt revisor:
  - tilgang til all informasjon vi kjenner til som er av betydning for å utarbeide årsregnskapet, som regnskapsjournaler, dokumentasjon og annet
  - annen informasjon dere har etterspurt for revisjonsformål, og
  - ubegrenset tilgang til ansatte som dere har vurdert nødvendig for å innhente revisjonsbevis.
2. Alle vesentlige transaksjoner er registrert i selskapets bøker og reflektert i årsregnskapet. Vi mener at vi har oppfylt vår plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.
3. Vi har gjort tilgjengelig referater/protokoller fra styremøter, generalforsamling o.l. (eller oppsummeringer fra møter der referater ennå ikke er utarbeidet) frem til dags dato.
4. Vi bekrefter at informasjonen vi har gitt om nærstående parter er fullstendig. Vi har gitt opplysninger om alle selskapets nærstående parter og alle transaksjoner med nærstående parter vi er klar over, herunder salg, kjøp, lån, overføringer av eiendeler, gjeld og tjenester, leasingavtaler, garantier, ikke-pengemessige transaksjoner og transaksjoner uten motytelser for perioden, så vel som skyldige beløp eller beløp til gode fra slike parter ved periodens slutt. Disse transaksjonene er korrekt bokført og presentert i årsregnskapet.
5. Vi mener de forutsetningene som er brukt av oss ved utarbeidelsen av regnskapsestimater, herunder estimater målt til virkelig verdi, er forsvarlige.
6. Vi har gjort tilgjengelig for revisor, og selskapet har overholdt, alle typer kontraktsmessige forhold som kan ha en vesentlig påvirkning på årsregnskapet i tilfelle brudd på vilkår, krav på innbetaling av utestående gjeld o.l.

D. Eiendeler

1. Bortsett fra eiendeler under finansiell leasing har selskapet full og ubeskåret eiendomsrett til alle balanseførte eiendeler, og det er ikke knyttet heftelser eller

Menova AS

Postadresse: Postboks 3005, 3501 Honefoss

E-post: post@menova.no

Web: www.menova.no

Telefon: 32 18 13 10

Bank: 2280.05.20995

Telefaks Industrivaskeriet: 32 11 36 69

Foretaksnummer: 965 102 671 MVA

Form 420NO(R) (jan. 2019)

- pantsettelse til eiendelene.
- Alle eiendeler, herunder betingede eiendeler, er opplyst om og korrekt reflektert i årsregnskapet.

E. Gjeld og forpliktelser

- All gjeld og betingede forpliktelser, herunder garantier, skriftlige og muntlige, er opplyst om og korrekt reflektert i årsregnskapet.
- Vi har informert om alle løpende og forventede tvister og krav, uansett om de er diskutert med virksomhetens advokat(er).
- Vi har bokført og/eller opplyst om alle forpliktelser som gjelder tvister og krav, både faktiske og betingede.

F. Godtgjørelser til styret, ledelsen og ansatte

- Så langt det kreves etter regnskapslovens §§ 7-31 og 7-32 og generell lovgivning om årsregnskap, gir regnskapet med noter fullstendige opplysninger om alle inngåtte avtaler med administrerende direktør, styreleder, øvrige styremedlemmer og andre ledende ansatte om godtgjørelse, opsjons-/tegningsrettigheter, pensjon og sluttvederlag fra selskapet, samt alle lån og/eller sikkerhetsstillelser gitt til styremedlemmer, aksjonærer eller ansatte.

Siden 31. desember 2019 er det gjort følgende endringer i disse avtalene:

ingen endring

- Ingen styremedlemmer, ansatte eller andre personer og/eller selskaper som nevnt i aksjelovens § 6-17 har mottatt godtgjørelser som er i strid med bestemmelsene i denne paragrafen.
- Det er tatt hensyn til alle foreliggende pensjonsordninger (herunder kollektive ordninger i forsikringsselskap og usikrede ordninger) i beregningen av selskapets pensjonsforpliktelser.

G. Hendelser etter balansedagen

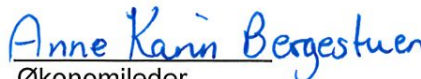
- Det har ikke inntruffet noe forhold eller vært foretatt transaksjoner etter balansedagen frem til dags dato av betydning for årsregnskapet.
  - Vi bekrefter at vi har gitt dere opplysninger om effekter av Covid-19, og at effektene er tilstrekkelig vurdert og opplyst om i årsberetning og note til årsregnskap.

H. Øvrig informasjon

Vi erkjenner vårt ansvar for å utarbeide øvrig informasjon. Øvrig informasjon omfatter årsberetning.

Hønefoss, 22. april 2020
Menova AS

Daglig leder

Økonomileder

Menova AS

Postadresse: Postboks 3005, 3501 Hønefoss

E-post: post@menova.no
Form 420NO(R) (jan. 2019)

Web: www.menova.no

Telefon: 32 18 13 10
Bank: 2280.05.20995

Telefaks Industrivaskeriet: 32 11 36 69
Foretaksnummer: 965 102 671 MVA

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Arnemannsveien 3, NO-3510 Hønefoss

Foretaksregisteret: NO 976 389 387 MVA
Tlf: +47 24 00 24 00

www.ey.no

Medlemmer av Den norske revisorforening

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Til generalforsamlingen i Menova AS

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Menova AS som består av balanse per 31. desember 2019, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2019, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i avsnittet *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med de relevante etiske kravene i Norge knyttet til revisjon slik det kreves i lov og forskrift. Vi har også overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Øvrig informasjon omfatter informasjon i selskapets årsrapport bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for den øvrige informasjonen. Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke den øvrige informasjonen, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese den øvrige informasjonen med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet eller kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon. Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon, er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike selskapet eller legge ned virksomheten, eller ikke har noe annet realistisk alternativ.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan skyldes misligheter eller feil og er å anse som vesentlig

dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg

- ▶ identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll;
- ▶ opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontrollen som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll;
- ▶ vurderer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige;
- ▶ konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape betydelig tvil om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det foreligger vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet. Hvis slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, må vi modifisere vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapets evne til fortsatt drift ikke lenger er til stede;
- ▶ vurderer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen, tidspunktet for vårt revisjonsarbeid og eventuelle vesentlige funn i vår revisjon, herunder vesentlige svakheter i den interne kontrollen som vi avdekker gjennom vårt arbeid.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Hønefoss, 23. april 2020
ERNST & YOUNG AS

Revisjonsberetningen er signert elektronisk

Håvard Norstrøm
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Håvard Norstrøm

Statsautorisert revisor

På vegne av: EY

Serienummer: 9578-5997-4-227067

IP: 193.90.xxx.xxx

2020-04-23 21:13:57Z

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokumentet. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validate>

Kontrollutvalget i Hole kommune

A jour pr 10.06.2020

Oversikt over saker til behandling 2020

	Saker
Følgende rapportering legges frem fortløpende	- Rapporter fra andre tilsynsorganer (f.eks. Fylkesmannen, Helsetilsynet) og kommunens svar/oppfølging. - Sekretariatets oversikt over kontrollutvalgets saker med vedtak og oppfølgingen av disse.
Møte nr./ dato, sted	Saker
1/20 (16.01.2020 kl. 18:00) Møterom Halvdan Svarte, 2.etg, Hole herredshus	- Protokoll fra møte 05.09.2019 - Redegjørelse om Steinsåsen Vest - Redegjørelse om alunskiferlagringen på Helgelandsmoen - Forvaltningsrevisjon om internkontroll - Risiko- og vesentlighetsvurdering - Diverse orienteringer - Rutiner for kontrollutvalgets møter - Kontrollutvalgets årsrapport 2019 - Møteplan 2020 - Eventuelt
2/20 (05.03.2020 kl. 18:00) Kantina, Hole herredshus	- Revisjonsplan 2019 - Oppsummering interimrevisjon 2019 - Innføring i kommunalt regnskap - Orientering fra revisor - Skatteregnskapet 2019 - Kontrollutvalgets årsplan 2020 - Referat og orienteringer - Eventuelt
3/20 (15.04.2020 kl. 18:00) Fjernmøte via Teams	- Godkjenning av protokoll fra møte 5.mars 2020 - Orientering om status for FRE 16 / Hole bo- og rehabiliteringssenter - Rådmannens kvarter - Innspill til kontrollutvalgets planarbeid 2020-2023 - Referat og orienteringer - Eventuelt
4/20 (07.05.2020 kl. 18:00) Fjernmøte via Teams	- Godkjenning av protokoll fra møte 15.april 2020 - Orientering om status for kommunens smittevernberedskap - Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn) - Orientering om status for Hole bo- og rehabiliteringssenter - Orientering om status for minnesmerke for Utøya - Hole kommune – Årsregnskap 2019 ^m/revisjonsberetning (kontrollutvalgets uttalelse) - Referat og orienteringer - Eventuelt
5/20 (18.06.2020 kl. 18:00) Kantina, Hole herredshus	- Godkjenning av protokoll fra møte 7.mai 2020 - Orientering om kommunens rutiner og praksis for håndtering av mobbesaker i grunnskolen (1.-4.trinn) - Økonomirapport 1.tertial 2020 - Oppsummering revisjon 2019 - Orientering fra revisjonen - Referat og orienteringer - Eventuelt
6/20 (03.09.2020 kl. 18:00) Kantina, Hole herredshus	- Godkjenning av protokoll fra forrige møte - Revisjonsplan 2020 (^m/uavhengighetserklæring) - Rapport om forenklet etterlevelseskontroll 2019 (frist 15.9.20) - Referat og orienteringer

	• Eventuelt
7/20 (22.10.2020 kl. 18:00) Kantina, Hole herredshus	• Godkjenning av protokoll fra forrige møte • Rådmannens kvarter • Økonomirapport 2.tertial 2020 • Budsjett for kontroll og revisjon 2021 • Referat og orienteringer • Eventuelt
8/20 (03.12.2020 kl. 18:00) Kantina, Hole herredshus	• Godkjenning av protokoll fra forrige møte • Rådmannens kvarter • Kontrollutvalgets årsplan 2021 • Møteplan 2021 • Referat og orienteringer • Eventuelt
2020 (ikke fordelt)	• Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023 • Plan for eierskapskontroll 2020-2023 • Oppfølging av forvaltningsrevisjonsrapport – Internkontroll (frist: høsten 2020) • Vurdere dialogmøte med ○ Ordfører ○ Rådmann ○ Kommunalsjef

Arkivsak-dok. 19/00286-15
Saksbehandler Kjell Tore Wirum

Saksgang
Kontrollutvalget i Hole kommune

Møtedato
18.06.2020

PS 40/20 EVENTUELT

Forslag til vedtak/innstilling:

.

Saksframstilling:

Saker eller temaer under denne posten bør tas opp på forhånd med kontrollutvalgets leder eller sekretariat eller i begynnelsen av møtet.